Година 10-та. Цариградъ, 16 Августъ 1875. Брой 55.

НАПРѢДЪКЪ излѣзва всяка Сѫббота.

Прѣдплата.

За годинѣ, вѫтрѣ въ Дръжавѫтѣ 1 Турска Лира **Златна.** За 6 мѣсеца по-долнѣ Турска Лира. За годинѣ вѣнъ отъ Дръжавѫтѣ 6 бѣли меджидіета. За 6 мѣсеца 3 бѣли меджидіета.

Настоятелитѣ отговарятъ за заплатѫтѣ и зематъ на 15 едно, като съберѫтъ отъ 5 спомоществованія на горѣ, и на 10 едно, като съберѫтъ отъ 10 на горѣ.

НАПРѢДЪКЪ

ВѢСТНИКЪ, ЗА НАРОДНЫ, ПОЛИТИЧЕСКЫ И КНИЖЕВНЫ НОВИНЫ

Спомоществованіята почнуватъ отъ началото на всякой мѣсецъ.

Подписката на спомоществованіята става: **Въ Цариградъ** при **Ив. Найденова** Редактора и притяжателя — Агопіанъ-Ханъ № 14.

Статіи и дописки за общеполезны и народны работы са вмѣстиватъ съ благодарение, но въ всякой случай трѣбва да сѫ снабдени съ потрѣбнытѣ подписы.

За частны извѣстія са плаща по 2 гроша на редъ.

Испращанытѣ за обнародване статіи и дописки на задъ са не вращатъ.

Вѣстникарството и въпросътъ.

Публициститѣ, или, както обыкновенно ный гы казвамы, вѣстникаритѣ, въ служеніето на званіето си, върху какъвто и да са взематъ да говорятъ, до какъвото ничтожно съвременно събытіе или до какъвто общъ интерессъ и да са относи тѣхното разискване, всякога сѫ длъжны да иматъ прѣдъ очи минѫлото и не само блиското минѫло но и отдалеченното. Тѣхната цѣль е да уясняватъ и отдѣляватъ въ живота на отдѣлнытѣ народы полезното отъ вредителното за всякой отъ тѣхъ и да въвождатъ въ собственното имъ познаніе ясны понятія за полезното и вредителното, като прѣдставятъ дѣянія на разнытѣ народы съ тѣхнытѣ причины и послѣдствія въ възможно по-ясенъ, пълнъ и правдивъ картинѫ.

Не само главнытѣ и важнытѣ въпросы но и всяка съвременна дребнотія въ животътъ на единъ народъ не може да бѫде уразумѣна, уяснена и цѣнена освѣнь на основаніе на събытія въ минѫлото отъ което може да се вземе посоката на бѫдущето. . . .

Публицистъ т. е. вѣстникарь който не да признае непрѣ- [illegible] ловѣчество [illegible] на сегашното съ [illegible] неговата критика и не- [illegible] мленія носятъ на себе си [illegible] ключителныйтъ характеръ на него- [illegible] нытѣ индивидуалны страсти и умствены процессы, той ще са види останѫлъ вѣнъ отъ живота на обществото, вѣнъ отъ исторіѭтѫ и слѣдователно вѣнъ отъ живытѣ практическы интересы, като самото пристойно мѣсто за вѣстникаря е именно въ самѫтѫ дълбиніѭ на живота, въ самыйтъ центръ около който са върти вѣртопътъ на събытіята, дѣто дѣяніята са сливатъ и образуватъ новъ бытъ.

Вѣстникарь такъвъ който не признава исторіѭтѫ за исходнѫ точкѫ на критикѫтѫ и на стремленіята си, може да ся каже мыслитель, поетъ, импровизаторъ, философъ та па и богословъ ако щѣте, но никакъ не публицистъ.

Ный прѣдпоставямы туй кратко опрѣдѣленіе за значеніето на вѣстникаря за да започнемъ членътъ си днесь отъ самото естественно попытваніе: отговаря ли колко-годѣ на това за вѣстникарството понятіе дѣятелностьтѫ на бывшитѣ и сущи наши вѣстникари и вѣстницы?

Дълго щѣше да е да влѣземъ въ подробно оцѣняванье на дѣятелностьтѫ на всякой отъ нашитѣ вѣстницы въ отношеніе на разнытѣ въпросы. Ный ще са косненъ до неіѭ въ отношеніе само на еднѫ точкѫ по поводъ на новоотворенныйтъ пакъ въпросъ за сѣдалището на Екзархіѭтѫ. И за да са не бавимъ съ другы ще са спрѣмъ на «Вѣкъ», който напослѣдно развива най голѣмѫтѫ дѣятелность въобще върху черковныйтъ ни въпросъ. Спирамы са прочее и пытамы: отговаря ли «Вѣкъ» на призваніето което като вѣстникъ има да служи на народнытѣ интересы, или не?

Необинуясь ный отговарямы отрицателно. Защото ако поетътъ и философътъ не сѫ вѣстникари, ако вѣстникарьтъ не трѣба да е само поетъ а философъ, то толкозъ по малко трѣба да е той само богословъ. Произведенія на дѣятелностьтѫ на единъ вѣстникарь и особенно у насъ на споредъ положеніето ни и въ борбѫтѫ който имамы не трѣба да е продуктъ само на богословскы възрѣнія. Вѣстникарьтъ у насъ трѣба да има прѣдъ видъ задачѫтѫ и обязаноститѣ на историка, защото има работѫ съ матеріялъ съ какъвто и той, и прѣслѣдва единѫ и сѫщѫ съ него цѣль — да въвежда всичкѫтѫ масѫ на проживенытѣ събытія и идеи въ съзнаніе на съвременното общество и съ това да оказва вліяніе на неговытѣ възрѣнія, стремленія и дѣянія. Но «Вѣкъ» имали го тамъ?

Почитаемытѣ редактори на този листъ са показватъ твърдѣ придирчивы въ тъпкотіитѣ на черковнѫтѫ исторіѭ, но необращатъ никакъ вниманіе на гражданскѫтѫ исторіѭ на народа си и на всичкѫтѫ нейнѫ сѫщность и смыслъ. Или по право тѣ обычатъ да сматрятъ на исторіѭтѫ на българитѣ и не- [illegible] мытѣ историческы начала съ чужды очи, привыкнѫли сѫ да познаватъ себе си и народътъ си не отъ само себе си и отъ бытътъ на народа а само по сравненіе съ чуждытѣ, отъ това тѣ и много хромятъ въ разискваніето на интересытѣ на този народъ, и бъркатъ много като искатъ безусловно да му наложатъ системы неприложимы на неговътъ бытъ и не съвмѣстны съ неговото като народъ сѫществуваніе. Тѣ гледатъ на българскытѣ населенія отъ грѫцкѫ точкѫ зрѣнія, взематъ гы за православно испълненіе но не щѫтъ да гы признаѭтъ като особнѫ народнѫ личность.

Въ произведенія на публицыстытѣ не е важно простото исказваніе на едно мнѣніе и продьржаніето о едно правило, а е важно разясненіето на причинытѣ на събытіята и явленіята, а сѫщо тъй и на стремленіята и на правленіята.

Потиснѫтъ отъ политическото поле нашійтъ народъ, по милостьтѫ на своитѣ владѣтели можаше пакъ да са наслаждава на пълнѫ автономіѭ въ черковно-просвѣтното поле, можаше да са движи и да са развива съобразно съ бытътъ си. прѣдставляемъ чрѣзъ това като особита народна личность въ обсѣянинѫтѫ съ толкозъ другы народности османскѫ държавѫ. Но злыйтъ демонъ на фенерскѫтѫ политикѫ не са забави да тури злодѣйскѫ рѫкѫ върху тѫзи нашѫ черковно-просвѣтнѫ автономіѭ.

Въ името на вѣрѫтѫ и на черквѫтѫ ный са лишихмы отъ това право, намъ са отзе съвсѣмъ значеніето на народъ, ный не бѣхмы освѣнь христіянско испълненіе. И спрямо черквѫтѫ и спрямо дръжавѫтѫ ный стояхмы и стоимъ еще даже не като народъ, а като купъ хора православны които говорятъ българскы и които за това само нѣматъ право да бѫдѫтъ народъ, защото иматъ злочестинѫтѫ да сѫ и да искатъ да си останѫтъ православни.

Ный припомнямы това тука на кратко не за да покажемъ законностьтѫ и важностьтѫ на причинытѣ които породихѫ черковныйтъ нашъ въпросъ, но за да посочимъ каква е сѫщностьта на борбѫтѫ ни която са олицетворява въ тозъ въпросъ и дѣ грѣшѫтъ тѣзи които гледатъ на него като на религіозно нѣкое движеніе.

Нашійтъ въпросъ не е религіозенъ, та па не е и само черковенъ а *народчерковенъ*, както го показва и самото му названіе. Движеніето прочее по него е было не да замѣнимъ Гърцитѣ владыци съ Българи, а да си изработимъ условія за народно сѫществуваніе.

Пытаньето е днесь не имамы ли Екзархіѭ и «що е Екзархіята» и екзархійското учрѣжденіе: а, добыва ли народътъ чрѣзъ това екзархійско учрѣжденіе онѣзи здравы и трайны правдины, чрѣзъ които да може да сѫществува като народъ? Добыва ли просторъ за своето развитіе и унапрѣдваніе, или са поставя пакъ въ тѣсенъ и задушливъ кржгъ и остава за вынѫгы да бѫде само опашка на грѫцкыйтъ народъ?

Отъ това слѣдува че Българитѣ публицисти сѫ имали и иматъ да разискуватъ другъ по-важенъ и по-жизненъ народенъ интересъ, отъ колкото да са борятъ за нѣкои формалитеты въ черковното управленіе и да подпомагатъ онѣзи, които ни вѣржатъ рѫцѣтѣ съ тѣхъ и взематъ неприкосновенностьтѫ ужь на нѣкои канопы за срѣдство да извѣршватъ своитѣ произволы въ черковното управленіе. Не е ли тай?

Само глупавитѣ не могѫтъ и само покваренитѣ не щѫтъ да разберѫтъ значеніето на нашійтъ въпросъ, опрѣдѣленъ въ самото си наименованіе *народочерковенъ*. Само таквызъ които сѫ, глупави или покварени, само тѣ не могѫтъ и не щѫтъ да признаѭтъ важностьтѫ на онова което условлява по добрѫ бѫдущность въ народното унапрѣдваніе.

Мѫжьетѣ отъ «Вѣкъ» глупави ли сѫ прочее или сѫ покварени?

Глупавы ный не можемъ да гы наречемъ, а че сѫ покварены тѣ самы доказуватъ, защото скытани по дупкытѣ на Фенерь въ врѣмето на борбѫтѫ ни съ него. тѣ дойдохѫ като вѣрны неговы посланицы между насъ на послѣдне врѣме да посѣѭтъ сугътъ ни, неуваженіе къмъ началството и недовѣріе къмъ тѣзи които могѫтъ еще да продължаватъ борбѫтѫ.

Тѣзи лицемѣри, които подирь годины дойдохѫ да вѣрватъ съ насъ за да работятъ противу насъ, са силятъ всякакъ днесь да забиколятъ народныйтъ подвигъ съ мыслѫтѫ на религіозны разсѫжденія; тѣ искатъ да шашардисатъ народътъ, да го отклонятъ отъ пѫтьтъ му и да го въведѫтъ въ заблужденіе; за да го сплашатъ тѣ съ притворно умиленіе твърдятъ че несъгласнытѣ съ тѣхнытѣ наши възрѣнія по въпросътъ имали стремленія гыбелны за вѣрѫтѫ, за черквѫтѫ и за самыйтъ народъ. Но това не е освѣнь клевета и плашило, защото съ друго нѣма какво да ны борятъ.

Никога ный не смы были ни противъ вѣрѫтѫ ни противъ черквѫтѫ. Черковнытѣ правила и канопы почитамы гы и ный не по-малко отъ тѣхъ, но не разумѣвамы като тѣхъ да са оставямы да ны оплитатъ въ тѣхъ, както пѫжкътъ мухѫтѫ, въ мрежитѣ си, за да ны піѭтъ и да ны водятъ безусловно тамъ дѣто тѣмъ е изгодно.

Черквѫтѫ си и духовенството ный уважавамы, и особенно народното си духовенство, и обычамы го и почитамы го, и радувамы са на въспроизвежданіето му, но, за права Бога, не можемъ по никой начинъ да прѣдоставимъ неговътъ интересъ на общійтъ народенъ интересъ; не можемъ да пристанемъ на това щото то да търси и да намѣрва наслоненіето си и условіята на одьржаніето си въ онѣзи сили, които прѣчатъ на развитіето и унапрѣдваніето на народа. Разумѣвамыли са?

Ный молимъ нашитѣ съпародницы да помнятъ добрѣ това, като ще ны слѣдуватъ въ разискваніето на въпросытѣ, които умышленно са подновяватъ днесь и да са не съблазняватъ отъ доносытѣ на тѣзи продадены души, които употрѣбихѫ нѣрвѫтѫ сгодѫ да са отмѣтнѫтъ отъ братіята си и да станѫтъ невѣра на жизненнытѣ интересы на народа си.

Ный ще са повърнемъ на тѣзи тѣхны доносы както и на разискванытѣ въпросы.

По истилямытѣ.

Отъ прѣди три мѣсецы е започнѫлъ да са издава въ Солунъ единъ грѫцкый вѣстникъ подъ име *Ермисъ* т. е. Меркурій, което ще са каже ужь търговскый вѣстникъ. Но този търговскый наричанъ грѫцкый вѣстникъ или малко са занимава съ търговскы работы, или като най главна търговскѫ спекулѫ сматря той това дѣто съ името на вѣрѫтѫ ужь и на грѫцкѫтѫ черквѫ да търгува за наращеніе на грѫцкѫтѫ народность и за вѣчно порабощеніе на Българитѣ подъ вліяніето на грѫцизма.

Този новъ грѫцкый вѣстникъ, издаванъ въ старото отечество на нашитѣ народны просвѣтители, отъ началото еще на появеніето си са е заловилъ въ дѣлгы расправіи за бывасмытѣ въ нѣкои епархіи отъ Солунскый вилаятъ *истилямы*, за уничтоженіе на които са и вижда да са е основалъ той именно.

Ни врѣме ни мѣсто ни остава да изложимъ подробно всичкытѣ усилія и ухыщренія които полага и развива този листъ за да отвърни имп. правителство отъ рѣшеніето му въ извѣршваніето на реченнытѣ истилямы и да го настави какъ вѣрно да служи на грѫцконародныйтѣ интересы въ ущербъ на интересытѣ на Дръжавѫтѫ и на Българскѫтѫ народность, и какъ са силилятъ населенія за да не са противятъ на грѫцкытѣ внушенія и домогванія. Ный ще направимъ нѣкои само извлеченія изъ единъ членъ въ послѣднитѣ броеве на този листъ, за да покажемъ на нашитѣ читатели какъ еще могѫтъ да мыслятъ нашитѣ братія — грѫцитѣ за този въпросъ, и отъ каквы чувства са въодушеваватъ, а най вече да видятъ какво са вѣрни тамо дѣто ставатъ истилямытѣ.

«Въ вѣрвый нашъ членъ за *истилямытѣ*, казва този листъ, читательтъ е видѣлъ че за злѫ честь В. Черква твърдѣ малко са слуша отъ имп. правителство. . . (Клевета и туй. Императорското правителство е всякога слушало В. Черква, но тѣя е была непомѣрна въ притязанія си и това е прѣчало до днесь на приложеніето имъ. Ред.) Нейното прѣдложеніе са отвѣрли и попытваніето на жителитѣ да ли искатъ да останѫтъ подъ вѣдомството на Патріархіѭтѫ или на Екзархіѭтѫ са възложи на заптіета.

«И какво щѫтъ да пытатъ заптіетата Българитѣ? Какво бѣхте когато минѫхте Балканътъ и са заселихте собственно въ хубавытѣ мѣста, които и до днесь пажитствувате? Идолопоклонници. (Е? станѫхмы христіяны за да ны изнародите ли? Р.) Кой вы огласи въ Христовѫтѫ вѣрѫ? Двама Грѫци калугери отъ Солунъ. 1) Кой вы подкрѣпи? Кой вы просвѣти? (?!) и ви пригоди като на свои дѣца? Великата черква. (Да ли подтвѣрдява това исторіята Р.) Кой вы отърва отъ рѫцѣтѣ на Іезуитытѣ? Великата черква. (А защо? за да ны има тѣя ли подъ рѫцѣтѣ си? Тогазъ защо е было? р.) Кой вы е водилъ до сега за да имате домогваніе на цивилизуваніе? Великата черква. Кое духовно управленіе имахте до сега? На Великата черква? (Но догматътъ ли е това да бѫдемъ вѣчно подъ това духовно управленіе, или не смы имали свое си, или не трѣба да имамы, за по-голѣмо утвѣржденіе на черквѫтѫ? Р) Искате ли днесь да са отречете отъ неіѭ? Искамы ще кажѫтъ. Но какъ наричатъ неблагодарнытѣ? . . . (Видишь ты чудото? Не искайте си правото за да не са показвате неблагодатель това? Р.)

«Ако бѣхѫ заптіетата сърдцевѣдци или поне ако знаяхѫ исторіѭтѫ тѣ безъ друго таквызъ попытванія щѣхѫ да правятъ къмъ Българитѣ (но злото е това че заптіетага не сѫ сърдцевѣдцы като Грѫцитѣ вѣстникари! не знаѭтъ колкото тѣхъ грѫцкѫтѫ исторіѭ и не могѫтъ както трѣба да служатъ на грѫцкытѣ интересы. Не е ли туй? Р.)

«Но нека бѫде позволено и намъ да отправимъ едно не толкозъ важно попытваніе, колкото е възложенното на заптіетата отъ имп. правителство: каква нужда да са пыта българскыйтъ народъ и да казва на кое духовно управленіе склонява, когато отъ вѣкове е познато коіѭ вѣрѫ има и кое дуріозно вѣрува правителството че е възможно да участвуватъ въ съзнаніе на схызмѫтѫ прости селены, щото да осѣщѫ нуждѫтѫ правителството за правосѫдность да гы пыта? 3)

«И да прѣдположимъ че днесь много села прѣубѣдены изявяватъ желаніе да са подчинятъ на Екзархіѭтѫ, до годинѫ пакъ ще гы пыта ли правителството, ако тѣ раскаяны поискатъ да са повѣрнѫтъ въ обятіята на Великѫтѫ черквѫ? И не ще ли стане нужда отъ годишны на всякѫдѣ почти въ дръжавѫтѫ истилямы? Нѣматъ ли нѣщо по изгодно съ което да са занимаватъ правителственнытѣ органы? 4).

« . . . Въ крайтъ на минѫлый Априлія са испрати Везирска заповѣдь, която заповѣдваше да са испытатъ жителитѣ отъ Полинскѫтѫ епархіѭ (Кукушката и Дойранска казы), подирь мѣсецъ дойде и втора заповѣдь, която заповѣдваше сѫщото и за Струмичкѫтѫ епархіѭ.

«Вилаетскыйтъ тука съвѣтъ, *при всичкытѣ станѫли нему важны за противно-*

---

1) Ный гы знаемъ за българи и никакъ не можемъ да вѣрвамы че сѫ гърци; но казвамы че ако сѫ были гърци тъй ли сѫ постѫпили тѣ съ българитѣ както постѫпватъ днешнитѣ гърци? Ный и днесь бы почитали и за светіи бы считали таквизито гърци, които като Кирилла и Методія бы са трудили за въспроезвежданіето на българскѫтѫ народность, но дѣ гы днесь тѣзи и таквизи гърци? А да търпимъ ли ный тѣхнытѣ посягателства за изгасяваніето на народностьтѫ ни? Черквата ли го иска това или вѣрата, или интерессътъ на грѫцкѫтѫ народность, и ако гърцитѣ иматъ народенъ интересъ въ Черквѫтѫ, българитѣ не трѣба ли да иматъ? Р.

2) Зеръ що трѣба да са пыта българскыйтъ народъ. когато туй пытаніе не иде на смѣтнѫ на грѫцкыйтъ народъ! Не е ли познато че е отъ грѫцкѫтѫ вѣрѫ, а като е тъй не е ли реджонъ да бѫде на гърцытѣ робъ, и защо сѫ гы тѣ наставили въ тѫзи вѣрѫ ако не за туй? Р.

3) Но тѣзи просты селени участвуватъ ли въ несъзнаніе на схызмѫтѫ че да не е нужда да са пытатъ? Ако тѣ въ съзнаніе участвуватъ на едното ще каже че могѫтъ да участвуватъ въ съзнаніе и на другото и слѣдователно трѣба да са пытатъ не за отхвѣрленнѫтѫ схызмѫ пріематъ ли іѭ, а подъ кое духовно управленіе искатъ да останѫтъ което е съвсѣмъ друго отъ схызмѫтѫ. Р.

4) Видите ли софизмы? Защото можало да стане нужда всяка година да са пытатъ българитѣ съ патріархіѭтѫ ли искатъ да сѫ или съ Екзархіѭтѫ, за туй не трѣбало и никакъ да са пытатъ а да са потисѫтъ да признаѭтъ патріархіѭтѫ и свѣршена работа Правителственнытѣ органы имали другы по изгодны работы съ които да са занимаватъ, а не съ това дѣто да отбранятъ единъ народъ отъ вопіющѫтѫ неправда на другъ? Ще каже че е по изгодно и по законно да са търпятъ неправдытѣ а не да са поправятъ, така ли? Това е наистинѫ нова и непорочна система на управленіе!

то прѣдставленія (отъ кого?) заповѣда да станѫтъ истилямытѣ като неможалъ, както казваше, да са противи на Везирскѫтѫ заповѣдь. Но каймакамитѣ, ако и да имъ са заповѣда строго отъ главното управленіе за да са погрижатъ безпристрастно за извършваніето на Везирскѫтѫ заповѣдь, ако и *изрично да имъ са каза* да не пытатъ селянытѣ, споредъ както първенцитѣ на епархіѭтѫ гы пытали *Българинъ ли си или Грькъ*, защото *трѣба да си кажемъ че всичкыть жители сѫ Българогласны.* (Не смѣе да каже че сѫ Българи, а Българогласны гы нарича, по туй е то белата я, че не сѫ грькогласны! Р.) Възложихѫ тѫзи важнѫ мисіѭ, на заптіета, които обыкаляхѫ по селата та крояхѫ и шіяхѫ както имъ скывнеше. За това прѣстѫпленіе на инструкціитѣ му, като са научи честното тука Началство, издаде вторы строгы заповѣди, уничтожи станѫлытѣ първы истилямы и заповѣда да станѫтъ вторы. Но Кукушкыйтъ каймакаминъ, като не разбиралъ види са важностьтѫ на тѣзи заповѣди, или по-добрѣ като разбира по-хубаво языкътъ на първенцытѣ около си Българи въ Кукушь, които иматъ необоримъ начинъ да убѣждаватъ, привыквалъ въ Кукушь, съ прѣстѫпваніе ихтіаръ мезличи, които прѣди да прѣдстане въ мезличьтѣ да го пытатъ, катихысвалъ са отъ Българитѣ първенцы, които отъ по-напрѣдь имъ са обѣщавали въ името на Екзархіѭтѫ славенскы книгы, свещенны одежды безъ пары, свещенницы безъ заплатѫ и владыка който не само да не взема, но и да дава милоститѣ Божіи. Но и за това поведеніе на каймакамина като са научи, тукашното честно началство, *чрѣзъ расправяніето на Н. Пр. Солунскыйтъ Митрополитъ*, заповѣда строго да са уничтожатъ и вторытѣ истилямы и да са започенѫтъ другы които да ставатъ частно въ всяко село подъ наблюденіето на ихтіаръ мезличи, въ присѫтствіе на всичкытѣ жители на селото, и да са пытатъ: *щѫтъ на* **Православнѫтѫ** *Патріархіѭ*, *подъ коѭто сѫ были отъ край си, или да са подчинятъ подъ скоро учрѣжденнѫтѫ* **Схызматическѫ** *Екзархіѭ*, а слѣдствіята ще гы излагатъ въ именователенъ расписъ, който ще да са подтвърдява принадлежно съ мухтарскый печатъ. . . . »

Знаѭтъ нашитѣ читатели че тази наредба за истилямытѣ са отмѣни на послѣдне, но ный изложихмы горнитѣ грьцкы свѣдѣнія за ставалытѣ истилямы за да покажемъ на нашитѣ сънародницы до колко сѫ безсовѣстны въ оклеветаніята си грьцкытѣ органы, на споредъ тѣхъ и самытѣ владыци, колко сѫ неуморны въ интригытѣ си Грьцытѣ въобще и какво си теглятъ отъ тѣхъ нашитѣ сънародницы въ Македониѭ. Три пѫти сѫ разваляли тѣ станѫлитѣ истилямы и сѫ мѫчили горкытѣ хорица да гы оставятъ отъ работѫ за да гы бѫктардисатъ, и най послѣ докарали сѫ тъй дѣто да зависи работата отъ мухтаритѣ, които като що сѫ тѣхно твореніе и подъ тѣхно вліяніе могѫтъ да вършатъ съ тѣхъ каквото щѫтъ. И какъ е сформировано пытаніето!

Ный вѣрвамы че въ новѫтѫ наредбѫ на истилямытѣ ще са отвѣврли съвсѣмъ думата *схызматическа*, защото истилямытѣ не ставатъ за това. Прогласената схызна нито отъ всичкытѣ православны черквы е припозната, нито отъ правителството, която ако да бѣ припозната нѣмаше нужда отъ истилямы, работата бываше тогазъ съвсѣмъ инакъ, което обаче не е, и истилямытѣ ставатъ за узнаніе подъ вѣдомството на кое отъ двѣтѣ православны духовны началства искатъ да останѫтъ испытованнытѣ, подъ Патріархіѭтѫ ли, която споредъ Ферманътъ е духовно началство на православнытѣ Грьци и Българи които не съставляватъ двѣ третины въ епархіитѣ, или подъ Екзархіята, която е духовно началство на православнытѣ Българи и Грьци които не съставляватъ двѣ третины въ епархіитѣ. Таквозь е опрѣдѣленіето на истилямытѣ по духътъ и буквѫтѫ на Фермана. —

Грьцкыйтъ листъ отъ който извлякохмы о горнитѣ свѣдѣнія и разсужденія върху истилямытѣ, дрънка еще много и не прѣстава систематическы да клевеще врьзъ българитѣ и да са ругае съ народностьтѫ имъ; това не мало обижда нашитѣ съотечественици въ Македониѭ. Мнозина отъ тѣхъ лишены отъ органъ тамъ на мѣстото, пратили сѫ ни възраженія и расправянія, които ный по дължинѫтѫ имъ и по нѣманіе на мѣсто не можемъ да обнародвамы поне за тѣхно удовлетвореніе. Отъ тѣзи расправіи ный ще споменемъ тука за това само що казуватъ че напраздно речеными вѣстникъ въсхвалява Солунскый грьцкый владыка, като вѣщъ и ревнитель, защото при всичкытѣ си интригуванія и скытанія по Воденъ, Гуменджа, Доріянъ и Кукушь той не извършилъ по друго освѣнъ да раздражи еще по вече жителитѣ на тѣзи мѣста.

Въ Сѣръ, казуватъ нашитѣ дописници, не е българскый учитель въ Каменицѫ който смутява градътъ, но е смутителятъ Тасако Кондосъ, прѣдсѣдателятъ на грьцкото въ Сѣръ братство, той размирилъ цѣлъ градъ Сѣръ, да ходи отъ кюше на кюше да разваращава гражданытѣ и да подущава фанатицытѣ да нападнѫтъ на българскыйтъ параклисъ и да го оплячкатъ. Не е ли той Кондосъ който са хвали че само той е способныйтъ да отърве Елинизмътъ отъ ногтіетѣ на Славенизма, отъ този Славенизмъ отъ който живѣе и сѫществува самъ той; защото баща му Коста Кондосъ до смьрть бѣ русскы т. е. Славенскы агентинъ въ Сѣръ, а чичо му Стерю Кондосъ 18 годины е търгувалъ въ Россіѭ и са е обогатилъ и дойде тука въ Сѣръ русскы подданникъ, отъ когото станѫ и той човѣкъ, а то инакъ щеше да е днесь и той кыраджія, както баща си прѣди да дойде чичо му отъ Россіѭ. Съ това ли иска да заличи г. [illegible] да са покаже Елининъ?

Положеніето на Князя Милана.

—

Въ единъ главенъ членъ Вѣнскыйтъ *Н. Фр. Прессе* ето каквы разсѫжденія прави за положеніето на сръбскыйтъ Князь Милана.

«Миланъ разумѣва са не е излѣзлъ изъ Вѣнѫ твърдѣ веселъ. Наистинѫ той получи рѫкѫтѫ на невѣстѫ по сърдцето си. Но графъ Андраши види са да е отвѣврлилъ исканіята му, като прогласилъ явно че Австрія ще остане наистинѫ неутрална спрямо бунтътъ въ Херцеговинѫ, нѣма обаче ни най малко да подпомогне завоевателнытѣ прищѣвкы на Сърбытѣ. Дѣто ще князь Милана излѣзе всуе, а колко е оскърбително туй отрицателно слѣдствіе може да разбере всякой който знае като какво е сегашното състояніе въ Сърбіѭ, и какво раздраженіе владѣе въ това княжество. Послѣдователитѣ на Кара Георгевичь експлоатиратъ прѣобладающето мнѣніе, за да повдигнѫтъ народа врьзъ правителството и го прѣдставятъ като таквозь което не разбира голѣминѫтѫ на народнѫтѫ мисіѭ. Тѣзи обвиненія намѣрватъ плодовито поле; и Миланъ като са завѣрне сега, ще намѣри опозиціѭтѫ по силнѫ отъ прѣди. Този князь съзнава опасното си положеніе, и казватъ че рѣклъ тука (въ Вѣнѫ) че ще да падне жертва на любовьтѫ си къмъ мирътъ.

Въ събраніята на дипломатытѣ прѣобладава убѣжденіето че туй пѫтуваніе на князь Милана намѣсто да утвърди династіѭтѫ Обреновичь, еще повече ѭ расклати.

«Сърбитѣ имъ са ревни съвършенна независимость; а отъ когато свистятъ крушумитѣ въ Херцеговинѫ, тѣ мыслятъ че е ударилъ часътъ на освобожденіето. Ако князь Миланъ гы не поведе на бой противу Турцытѣ и несполучи поне съвършенного отъ Турціѭ отдѣленіе, възможно е да са принуди да устѫпи прѣстолътъ на Карагеоргевича. Нашето правителство (австрійското) може бы да пролѣе единъ сьлзѫ върху честьтѫ на Милана, но нѣма ни прьстътъ си да помьрда за да го подкрѣпи. За това има съгласіе между тритѣ императора; и ный намѣрвамы работѫтѫ твърдѣ естествена. Ако Миланъ не може да спази редътъ въ собственнѫтѫ си земѭ, нека ѭ остави, както ѭ остави и старыйтъ Милошъ. Но Карагеоргіевичь като възлѣзва на прѣстолътъ съ програмѫтѫ на великѫтѫ идеѭ, ще даде, може бы, по малко поручителства за спазваніе на мирътъ на Истокъ. Не знаемъ каквы мѣркы быхѫ взели въ такъвъ случай тритѣ сѣверны силы, за да запрѣдварятъ бурѭтѫ.

«Отъ Парижъ извѣстяватъ че и тамъ сматрятъ като възможно едно таквозь пропаданіе, а еще вѣруватъ, че ако сръбската революція прѣскокне прѣдѣлытѣ на княжеството и подпали пожарътъ и въ другы турскы области, Австрійцитѣ ще побързатъ да угасятъ огънытъ наедно съ Турцытѣ. Макаръ това извѣстіе да иде отъ добъръ изворъ, намъ са не вижда толкозь вѣрно. Всяко намѣсваніе въ Сърбіѭ, дѣто особенно намѣсваніе въ Сърбіѭ, дѣто жителитѣ ще да противуоставятъ наистинѫ отчаянно въспротивленіе, а ный ще станемъ слугы на русскытѣ планове.»

По поводъ на единъ телеграмъ отъ Бѣлградъ *Курріе д Оріанъ* прави и той слѣдующытѣ разсѫжденія: «Туй извѣстіе не е отъ естество да опровергае нѣкои обезпокоителны слухове, които отъ завчера са раздаватъ въ Галата за Сърбіѭ. Увѣряватъ, че князь Миланъ былъ рѣшилъ да са оттѣгли и да остави Сърбытѣ свободни да са погрижатъ за замѣствацьето му. Туй важно рѣшеніе ще да му е диктувано отъ опасноститѣ на едно положеніе, отъ което той не бы моглъ да избѣгне освѣнъ като отиде прѣдъ еще по голѣмы опасности. Сърбія, казуватъ, обявява намѣренія повече и повече ратолюбивы, които князь Миланъ не хоже да въздьржи освѣнъ съ рискуваньето да види да избухне, отъ минутѫ на минутѫ, една революція, която бы го изгонила [illegible] отъ Бѣлградъ [illegible] династіѭтѫ Карагеоргевичь.

А пъкъ да устѫпи на тѣзи намѣренія и да сдобые популярность, като поиска да са въсползува отъ възстаніето въ Херцеговинѫ, за да скъса врьскытѣ които свьрзуватъ Сърбіѭ съ Отоманскѫтѫ Имперіѭ, то е едно рѣшеніе, на което князь Миланъ малко иска да изнесе отговорностьтѫ, като познава отъ каквы чувства са въодушевяватъ относително до това чуждытѣ Кабинети. Като не може прочее да отговори на желаніята на Сърбытѣ другояче, освѣнъ като са замѣси въ единѫ опаснѫ политикѫ, той ще прѣдпочте да отвѣврли туй нетьрпимо положеніе, като са оттѣгли самоволно.

«Скупщината, казва телеграмътъ, отъ 12/24 Авг. ще са отвори идуще да тръгне отъ Бѣлградъ.»

За да обеви че Князътъ не ще да тръгне отъ Бѣлградъ освѣнъ слѣдъ отваряньето на Скупщинѫтѫ, трѣбва тръгваньето му да е нѣщо рѣшено. Слѣдователно, нѣма нищо друго, което въ настоящытѣ обстоятелства, когато Скупщината която ще са отвори е чисто радикална, т. е. благопріятна на възстаніето, нѣма нищо друго, което да изтълкувва туй тръгванье на начальникътъ на правителството, ако не е слухътъ който са раздава за неговото самоволно оттѣгляне. Туй истълкованіе най много са вижда вѣроятно, когато си припомнимъ че, когато князь Миланъ отиде въ Вѣнѫ, прѣди двадесетина деня, тогазъ вече утвърждаваха че отишелъ да са допыта отъ вѣнскыйтъ Кабинетъ за оставкѫтѫ си, като за едно нѣщо рѣшено въ духътъ му, ако избраніята които ставахѫ въ истото това врѣме въ Сърбіѭ быхѫ дали, въ Скупщинѫтѫ, вышегласіето на радикалнѫтѫ партіѭ и да го насилятъ слѣдователно да промѣни министерството си и да пріеме друго на което той не сподѣля стремленіята. Прочее, туй са случи; избраніята быхѫ радикалны, министерството потрѣбва да си даде оставкѫтѫ.

Разходка до една Дьржава. 1)

—

Чиренъ. — Село отъ 160 кѫщи, на три часа растояніе отъ Вратца. Има една нова черква и едно училище. Близо при върха на единъ отъ послѣднитѣ по ниски редове могили, които раздѣлятъ планинитѣ отъ равнитѣ полета, що са простиратъ до брѣговетѣ на Дунава. Кѫщитѣ му сѫ распръснати около единъ трапъ, приличенъ на кратера на една волканическа планина, изъ които обаче не искача буйната огнени и опустошителна лава, но сребрьнитѣ изобилни струи на една бистра, сладка и студена изворска вода.

Въ това си мѣстоположеніе Чиренъ прилича на единъ малъкъ амфитеатъръ, долу въ равнището на който нити буйнитѣ атлети на Олимпийскитѣ полета са надборватъ, нити свирѣпитѣ гладиатори на Римъ дѣлчтъ мейданъ, но по който окаяния и умореннія селянинъ тежко стѫпя и отива да си расхлади лицето; работната селянка да пере бѣлитѣ си ризи, а приличнитѣ и хубавитѣ Чиренски моми 2) леко и спретно стѫпватъ съ кобници на рамо или съборoета (?Р.) въ рѫцѣ къмъ извора да си налѣятъ отъ бистросълзата му вода.

Когато стигнахми въ Чиренъ бѣше около 7 часа. Ный слѣзохми на единъ отъ ханищата по край езерото и сѣднахми та си поотпочинахми. Тамъ запитахъ за по любопитнитѣ мѣста на около. Казаха ми за Божия Мостъ (естественъ мостъ), за което на върха надъ самия Чиренъ и за два Панори. Паноритѣ ный нѣмахми врѣме да обиколимъ. Отъ питание само научихъ, че тѣ биле двѣ пещери, ги кажи, или дупки, въ които са стича вода отъ околнитѣ долини и тамъ са изгубва въ неизбродима дълбочина безъ да са истича ни капка вода на вънъ. Едина отъ тѣхъ е доста голѣмъ и навѫтрѣ широкъ, обаче мѣстото е доста опасно за сѣкого, кой то би са наелъ да испита тайноститѣ на вѫтрѣшностьта му.

Като са позахлади кѫдѣ 8 ¼ часа, ный рѣшихми да отидемъ да видимъ най напредъ естественния мостъ. Тръгнахми, и зехми съ себе си дѣда Попа да на води. Слѣдъ като превалихми единъ доста хубавъ баиръ, слѣзохми въ единъ стръменъ долъ, двѣтѣхъ страни на който този естественъ мостъ съединяваше. Изъ далечъ моста не ни са виждаше нѣщо извънредно, защото лежеше долу ниско. Но когато са намѣрихми прѣдъ огромния му сводъ, когато сравнихми незначителнитѣ наши си съ колосалната му грамадность, намъ ни са представи величественъ. При гълчавата на нашитѣ викове стотина врани, гълѫби и разни други птици, които търсятъ прибѣжище въ такива отстранени [illegible] лежаха на гнѣздото си и прѣзрително гледаха на насъ отъ височината на моста, като са мислѣха вънъ отъ сяка опасность. Обаче съ едно изгърмяване — на тѣхъ, безъ да ги повредѭ, азъ имъ развалихъ спокойствието и имъ доказахъ, че ако человѣкъ е малъкъ и нѣма крилѣ да хвърка, то има средство да достига и до най голѣмитѣ височини. Подъ моста имаше виръ, а прѣзъ този виръ отсрѣща са зяркаше единъ още по голѣмъ сводъ. По нелюбопитнитѣ отъ дружината останаха подъ моста да си почиватъ, а азъ съ дѣда Попа и троица други превалихми баиря, отсрѣщната страна на моста, и са намѣрихми въ една широка и висока пещера въ която природолюбивитѣ овчари пладуватъ съ стадата си. Отъ лѣва страна горѣ на високо има една голѣма дупка, върхъ която бѣше исправена една дълга сълба. Пожелахъ да видѭ що има въ тая дупка. Наехми да са покачимъ двама трима, и когато положихъ крака си на първото стѫпало, като куршумъ излѣтѣ и на уплаши единъ дивъ по голѣмината си булякъ. Обаче ный са качихми и не намѣрихми нѣщо по любопитно освѣнъ една добра коза кожа, която, види са, нѣкой овчарь оставилъ. Тая дупка казватъ да са простира много надалечъ, но ный като нѣмахми свѣщъ и кибритъ не смѣхми да влѣземъ навѫтрѣ, защото освѣнъ единъ мракъ нищо друго не са виждаше и незнаихми да ди въ нѣкоя подземна бездна ще влеземъ или въ нѣкоя стена ще са ударимъ. Азъ вече са намирахъ на послѣдната пречка на сълбата, когато буляка са зададе отъ страна и лѣтѣше съ ярость къмъ дупката право срѣщо другаритѣ, които са готвяха да слизатъ. Но съ влизанието си заедно едина изгърмява, и буляка уплашенъ отъ ска, огъня и дима падна долѣ и щомъ са съвзе изхвръкна пакъ и кацна на единъ близенъ камъкъ. Тамъ другъ единъ го замѣри, но не случи и буляка тежко са издигна и хвръкна, радостенъ че са отървалъ отъ второ едно премеждіе.

Слѣдъ това завърнахми са при другаритѣ си и като си отпочинахми поехми стръмния баиръ, изъ който едва съ зоръ излѣзохми. Нагазихми рѣдичка една млада горица и насѣдахми да си отпочинемъ по буйната зѣлена трѣва на едно достойно за стиховетѣ на поета мѣсто. Слънцето бѣше залѣзло, вечерния зефиръ леко развяваше ясно-зѣленитѣ шумки на дърветата и разхладяваше уморенитѣ и испотенитѣ насъ. Птичкитѣ диряха съ весели пѣсни своитѣ гнѣзда, а славея мелодически чуроликаше, въодушевленъ отъ най нѣжнитѣ чувства на любовьта. При тая весела усмивка на природата нашитѣ уморени сърца неможиха да стоятъ безчувственни, запѣхми и ный онія български пѣсни, които само нѣжната природа на българското сърце е могла да произведе.

Завърнахми са въ Чиренъ овръме, слѣзохми пакъ долу на хана покрай езерото, дѣто слѣдвахми приятнитѣ си разговори, веселитѣ си пѣсни и бѣхми зрители на единъ отъ най невиннитѣ и най хубавитѣ български обичаи: да ходятъ момитѣ вечеръ на купове на купове за вода при извора, или на кладенеца, или на чешмата, или най послѣ на гираня тамъ да са посприкажатъ, поразговорятъ; да са пооплачатъ или попохвалятъ една на друга и пр. Само грубостьта на Чиренския субаша, който искаше да ни са покаже нѣщо, ущърби нѣкакъ невинната веселба, която са веселяхми, като искаше да ни запрети пѣсень, свирня и пр. Безъ обаче да го слушами ный си продължавахми, ядохми сладко, и когато ни са доспа въ дълбока вечеря лѣгнахми си.

(Слѣдува).

1) Виж. брой 54-й.

2) Въ цѣлата Врачанска каза Чиренъ е личенъ по хубостьта на женитѣ си.

3) Пилякъ е. ч. пилци или пилюци м. ч. казватъ на геркинитѣ, които ловятъ птици да ги ядатъ. Освѣнъ пилюци, казватъ ги още гераци и карлюци.

СКАЗКА

Четена на 1 Іунія въ мѫжеското училище въ Тулчѫ.

По въпроса за женѫтѫ.

—o—

Почитаемы Г-да и Г-жи!

Читалището ни поѣдизвѣстено че желаете нѣ обширно мнѣнията и нѣ систематическо зрѣнията конто, по слѣдствіе на единѫ сказана, чена отъ г-на подпрѣдсѣдателя на туй [illegible] подьржахѫ тѣзи, конто иматъ честьтѫ днес [illegible] позанимаѭтъ, прѣдизвѣстено, казвамъ, читалище за това Ви израженіе, то прибърза да го сѫ и на мене и да ми изяви нуждѫтѫ, че трѣба да кажѫ своего си мнѣніе по таѭ часть, [illegible] съ възраженіето си въ миналонедѣлешното [illegible] и азъ съмъ былъ зелъ участіе. Готовъ [illegible] едно таково морално задлъженіе и поощрение [illegible] че отъ публичното желаніе, азъ смиренно [illegible] днесъ своитѣ размышленія върху положе[illegible] на женѫтѫ спрямо нейнытѣ [illegible] сти и тѣзи спрямо съпругаѭ, [illegible] дано по законытѣ на природата [illegible] духа на публикѫтѫ За това азъ [illegible] телно Ви моліѭ да ми харижете търпѣ[illegible]

Положеніето на женѫтѫ [illegible] длъжноститѣ ѝ и съпр[illegible]

—

А. По законытѣ на естес[illegible]

Жената не е мѫжь и мѫжьтъ [illegible]? Не само по имената си са отдѣлѭ[illegible] слонесны животны, въ тѣ са отличавани по тѣлеснѫтѫ си силѫ и по душевнѫтѫ [illegible] Самата природа дава върховенство [illegible] силныя, а и черквата заповѣда на жената да бѫде покорна на своя мѫжь, [illegible] ричя нейнѫ главѫ. Отъ тука се поясне[illegible] ложеніето на женѫтѫ и на мѫжа. [illegible] тѣхното различіе външно.

Самата природа пакъ не е закъсня[illegible] при самото сътвореніе на тѣзи словесны [illegible] вотны, да гы сближи да станѫтъ едно тѣ[illegible] да са повѣрѭтъ единъ на другъ, [illegible] вдѫхне миръ и любовь и да гонѭтъ [illegible] и сѫщѫ цѣль. Слѣдъ това и небесни[illegible] промысълъ, както и черквата не забрав[illegible] благословѭтъ този съюзъ, този [illegible] съюзъ, чрѣзъ който само може да [illegible] гне до най благородното удоволствіе [illegible] слажденіе на живота. Да, само въ [illegible] чтенныя съюзъ, може да са търси [illegible] удоволствіе и наслажденіе; защото [illegible] божественѫтѫ и тѣснѫтѫ свръзкѫ дѣйст[illegible] бовьта и взаимната наклонность, [illegible] разлива дълбока искренность и са [illegible] зелътъ на якѫтѫ свръзкѫ, която [illegible] двѣ любезны сърдца. Тая свръзкѫ [illegible] съюзъ понеже приготвяватъ благополу[illegible] наслажденіе на тая двоицѫ, той има [illegible] щество надъ първото външно естествено [illegible] личіе на мѫжя и жен[illegible] спорѣдъ мене, нѣма нѣкаква, [illegible] слабѫ, важность.

Жената естественно е по нѣжна, [illegible] отъ мѫжя. Тя е неопытна въ граж[illegible] животъ, за това и не може да устоя[illegible] си и нѣщата си на най ближны си, [illegible] е дължена да ѝ помага. Нъ тя е [illegible] въ домашныя си животъ; тамъ нейн[illegible] ніе е благородно и достопохвално. [illegible] любовьтѫ на другытѣ, жената забра[illegible] си; нѣма нѣщо по сладко въ нейнѫ [illegible] манія, освѣнъ да са труди за друг[illegible] са грыжи за тѣхното спокойствіе. [illegible] работи денѣ и нощѣ, нъ за кого? [illegible] си ли? — не, за доброго на свои[illegible] Вечеръ утрудена и уморена отъ [illegible] работѫ, добрата ступанка пада на [illegible] си да са поуспокои и да си добе[illegible] силы. И тѣзи силы тя не добыва [illegible] си, нъ за другытѣ. Тука тя не пра[illegible] вече на себе си, защото девоношко [illegible] ди да угоди на другытѣ, да направя [illegible] га си и чядата си да помнинуватъ [illegible] вотъ. Не само това, тя са труди [illegible] си и кротъкъ погледъ да спечели [illegible] и на слугытѣ си, та тъй да може [illegible] подбуди да вършѫтъ по съ присьрд[illegible] жноститѣ си и да тичѫтъ по [illegible] къмъ работытѣ си. Тычя добрата [illegible] отъ единый кѫтъ на кѫщѫтѫ си до [illegible] и гледа съ бодро и внимателно око [illegible] що е тѣхна собственность, защото [illegible] та на мѫжя въ отношеніе къмъ [illegible] добруваніе е въ сѫщото врѣме и [illegible] на женѫтѫ. Добрата стопанка знае, [illegible] е благополученъ мѫжя, то е благо[illegible] тя; ако ли е злополученъ мѫжя, зло[illegible] е и тя. Тая е една твърдѣ тѣсна свръз[illegible] тука са вижда ясно равенството на [illegible] на женѫтѫ.

Когато мѫжя са успокоява отъ [illegible] си трудове, жената, при всичкы [illegible] голѣмы кѫщны занимания, стои [illegible] тихѫтѫ нощь надъ болното си чя[illegible] са какъ да му възвърне здравіето, [illegible] тѫ тишинѫ, коленичи и Богу [illegible] сьлзы пролива и грыжливо гледа да [illegible] буди любезното си сърдце — мѫжа [illegible] не му наруши спокойствіето. Нито [illegible] то, нито малкото си чедо прѣзира [illegible] майка; тя пригрѫща всичко съ своѭта [illegible] чинѫ любовь, нѣжность и грыжѫ. [illegible] можемъ да намѣрѭтъ красенъ примѣр [illegible] великодушны мысли, отъ человѣколю[illegible] дѣла. Мѫжя никога не може да сполу[illegible] стане благополученъ тъй, задоволенъ [illegible] косъ, колкото добрата майка или сто[illegible] ако и цѣлыя свѣтъ да заобиколи той. [illegible] благополучна е тя при всичкытѣ си [illegible] образны домашны грыжи, защото са [illegible] ва съ высокы, съ благородны прѣдм[illegible] е. съ нѣща, които усѫждаватъ чувст[illegible] развеселяватъ душѫтѫ.

Добрата стопанка, трѣба да има, [illegible] добъръ примѣръ въ своето поведеніе [illegible] машнытѣ си; защото всѣко нейно дв[illegible] всѣко нейно отношеніе лесно са усвоя[illegible] чядата ѝ, които отиватъ до тамъ, [illegible] маватъ даже и какъ си отваря уста [illegible] говори, и това тѣ усвояватъ да [illegible]

За това тя трѣба да бѫде образъ на ...ственостьта; да бѫде добра кѫщовница, да бѫде добролушна и человѣколюбива. ...трѣба да бѫде и добра икономка; «защото само каквото спистява жената съ приготовлението си, то е истинната печалба на онова, «което стопанина добыва», казва едно мѫдро изрѣчение. «Тя съ своето искуство трѣбва да дава пріятность на домашныя животъ, и сѫ мѫжѣтъ и чадата да са отвращатъ отъ всяко чуждо забавление и съ голѣмо удовольствие да тычатъ въ кръга на домашното си житие.» Тя въ себе си трѣба да нѣма всичко, що има тя трѣба да го явява на мѫжя си, който е прѣдмѣтъ на нейната любовь. Тя не трѣба да прави това, що може да причини подозрѣнието на мѫжа; не, даже и самытѣ си погрѣшкы трѣба да му открыва. По този начинъ тя ще ...ечелва любовьта му; инакъ ще изгуби доброто мнѣніе си прѣдъ него, и то стига за да са рани сѫрдечно и дълбоко. Това е голѣмо прѣимущество на женѫтѫ; то заповѣдва ...ото жената, добрата стопанка да бѫде ра... съ мѫжя си.

Слѣдъ това, кажете ми, моля Вы, кажете ми, кое може да стопли сѫрдцето на жената? Кое може да ѭ зарадва, кое може ...и вдъхне бодрость и внимателность въ ...нашытѣ ѝ дѣла, похвално прилѣжаніе и ...гаво движеніе въ кѫщытѣ ѝ занимания? Не е ли любовьта на мѫжя ѝ, не е ли ...чьта на чядата ѝ? Нѣ дѣто има любовь, ...трѣба да има съгласіе; дѣто има съгласіе, тамъ трѣба да сѫществува и споразумѣніе; а дѣто има споразумѣніе, тамъ е ...бходимо и равенството. Слѣдователно, ме...свидно мѫжя и жената са изисква да има любовь, съгласіе и споразумѣніе; за това между тѣхъ трѣба да има и равенство. Защото кѫщата трѣба да са отличава по домашното си благополучіе и по земното си ...небесенство, които не са постигатъ освѣнъ ...забѣзъ свършеното съгласіе и споразумѣніе; ...ради това, всякой добъръ стопанинъ като ...а огънь трѣба да отбѣгва отъ упражнение то на грубото владычество надъ вѣрнѫтѫ ...другарѫ, владычество, което никога не ...же да носи слѣдъ себе си съгласіе и споразумѣніе. А за това мѫжя трѣба да остане на страна правднытѣ, които му дава ...продата и черквата, да не прѣтендирува ...ствено, че той е глава на женѫтѫ и че ...глава да са отнася съ безочливо запо...ніе и врѣдително мьрание.

(Слѣдува)

Писки на «Напрѣдъкъ».

—o—

Ловечь, Юлій 1875. Г-не Уредниче на *Напрѣдъкъ!* — Прѣди нѣколко дни бѣхте ...отъ броеветѣ на вашій вѣстникъ ...а не ма града ни ся опрѣдѣлилъ за ...съгражданытѣ ни че сполучили т. е. че ...честиты. Но да не бѫде и вашето изстіе както и на *Курріе д' Оріанъ*, който ...ъ извѣстяваше прѣди единъ мѣсецъ, че Ловечь ся опрѣдѣлилъ за градски Д-торъ ...кой си Рафи ефенди? Какъ и да е, а ...но вашето извѣстіе стане на работѫ, за...ото като кучета мремъ, отъ никакви бо...сти!*) Лянскій ни Д-ръ е оставилъ града ни ...рѣди осемъ мѣсеца, а даждието за Д-ръ, бе...дието си събира паричкытѣ. Тукъ сѫ ся ...вѣрѣли такыва едны болести, на които гра...данетѣ ся очудватъ, какъ и отъ гдѣ сѫ ...вмѫкнѫли такыва болести. Не знамъ пъкъ ...гѫрдоболътъ отъ гдѣ ся е развилъ и той ...ковки въ нашій градъ прѣдъ такавѫ рѣ...ничкѫ които прохладява града ни? Да ли ...тѣснотіѭтѫ на улицытѣ и кѫщытѣ ни? ...Тукъ много момичета, булкы и възрастны ...ломы ще видишь посьрнѫли и даже прѣгъ...рени отъ нѣкои тайны женскы болести, мѫ...лятъ ся и пъшкатъ, но кой да имъ помогне? ...Тукъ ся е заврѣлъ единъ налбантинъ отъ ...нелійскія медицинскы факултетъ, той пъкъ, ...не редакторе, каквото прави и колкото хо...ица располага на кефа си да прави опыти ...съ тѣхъ; амѫ като за насъ гаргы, трѣбва и такъвъ Д-торъ да имамы. — На другытѣ ...мѣста хората ако правятъ опыти надъ медицинѫтѫ съ кучета или съ другы животны, а тукъ писанъ боллугунданъ съ хората. — Но казахмы я....! Ній затѫ Българытѣ като Българы трѣбва да не ся прѣглѣдвамы ...чакъ до тамъ на чуждытѣ народности, а, ...като си случи нѣкой Българинъ, напримѣръ, ...ако имахмы такъвъ единъ учитель съ по...малкы грѣшкы на художеството си отъ тоя, ...то кой знай съ каквы титлы щѣхмы да го ...накичимъ съ хубавытѣ си израженія прѣзъ ...вѣстницытѣ.

М. С. П

—

Широка-лъка 28 Юлия 1875. — Достоуважаемый г-не Редакторе! Селото ни е далечь 18 часове на югъ отъ града Пловдивъ, въ планинѫтѫ Родопѫ, мѣжду горити Персапкъ и Карлъкъ. Селенитѣ ни почти всички сѫ дюлгери, овцевъдци и земледѣци, отъ които послѣдното е останѫло въ най долня стьпенъ, по причина на странствованието имъ по чужбинѫ за да работятъ занятието си, и да прѣхрановатъ овцетѣ си, прѣзъ зимно врѣме по кѫшлити, които обикновенно ходятъ по Енинджеското поле. Това село брои 500 кѫщи чисто български и 100 турски. Черкви и училища три. Училищата си посѣщаватъ близо отъ 300 ученици, отъ които само главното ся пълни отъ 120 дѣца. Селенитѣ почти всички знаятъ да пишѫтъ, отъ които повечето, особено по старитѣ писувѫтъ съ грѫцки букви български думи; нъ голѣма ревность иматъ за изучванието на бѫдѫщето младо поколение. Вѣстници приемаме *Напрѣдъкъ, Источно Врѣме и Ступанъ*, който можа да сполучи съ добритѣ си членове по земледѣлието да насрѣдчи селенитѣ да ся заловѭтъ по съ сѫрдце о земледѣлието. За добрийтѣ врѣвежи на училищата по настоящее, особено за главното, селенитѣ имѫтъ голѣма благодарность на первенцитѣ си, г-да Григоръ П. Атанасовъ, Митю Руминъ и Калинъ Марковъ, които съ благоразумнитѣ си съвѣти, съ особнитѣ си пристоявания, и съ самоволнитѣ си подаявания не малко сѫ помогнѫли. а живѣятъ такива благодѣтели! и да по сѫ не уморявать въ прѣдприятията си, за распространение помѣжду съотечественицитѣ имъ свѣтлата заря на наукѫтѫ.

Съ второ ще ви съобщѫ нѣщо и друго г-не Редакторе; особено желание имамъ да ви запозная съ нѣкои старини и съ нарѣчието, отъ което въ три годины врѣмя можахъ да испишѫ доста нѣщо, като: Пѣсни (стари и нови) приказки, притчи и гатанки. Това направихъ по настоящее само да са запознаете и съ нашето село, за което не помнѭ да са е писало нѣщо по народнитѣ ни органи, и отъ което ще почна да ви пишѫ по честичко.

Г. А. Т.

—

Руссе. Дописникътъ на *Стамбулъ* изъ тойзи градъ между другото казва: «Когато да сключѫ писмото си, научавамъ са че Българитѣ: Иванчо, родомъ изъ Търново и службашъ на романскѫтѫ желѣзницѫ, и Илія, родомъ изъ Габрово и който търсува съ желѣзо, хванѫхѫ са въ Русчукъ, като подозрителни, че имали намѣрение да подигнѫтъ едно възстание въ Българіѭ. Отгорѣ имъ намѣрихѫ еднѫ книгѫ съ заглавіе *Стоянъ войвода*, коѭто азъ мысліѭ да не е никакъ врѣдителна, и единъ воененъ маджарскы костюмъ, за който мысляхъ че былъ ужъ опрѣдѣленъ за началникътъ на движението. Тѣзи Господиновци имали 22 лиры турскы, които имъ зела полицията, за да гы пази, разбира са; но тя напротивъ казва, че туй количество ѝ было дадено отъ самытѣ обвиняемы за да благопріятствува на освобождението имъ. Азъ имамъ причины да са съмнѣвамъ въ туй доказателство и мысліѭ, че съ освобождението на затворенытѣ правителството бы испълнило единѫ длъжность съвѣстно, защото могѫ да вы увѣрѭ, че Българитѣ не сѫ хора дѣто да направятъ възстание, а най вече въ това врѣме. Прѣслѣдуватъ еще и единъ русскы подданникъ, на име Войниковъ, който былъ тоже подозрителенъ.

Двата баталіона които са очакваха въ Русчукъ отъ Шуменъ, за да са испратятъ прѣзъ Нишъ на театрътъ на възстанието, не сѫ пристигнѫли еще. Туй окъснѣванье отдаватъ на въображаемытѣ страхове за едно възстание само отъ 12,000 души, распрѣдѣлени въ разнытѣ *санджаци*.»

ПОЛИТИЧЕСКЫ НОВИНЫ.

—

АНГЛІЯ.

На 11 Авг. (н) царица Викторія прогласила за свършенъ періодътъ на англійскыйтъ Общинскый Съвѣтъ. Словото на царицѫтѫ не съдържава нищо извънредно важно, увѣрява само че сношенията на Великѫ Британіѭ съ другытѣ силы сѫ най пріятелскы и изразява съ убѣждение надѣждѫтѫ, че европейскыйтъ миръ не ще са наруши. Нищо са не загатува въ туй царско слово за смущенията въ Херцеговинѫ, а туй мълчание въ отношение на царицината обевяване за сѫрдечнытѣ и пріятелскы сношения съ чуждытѣ силы показва, както бѣлѣжи *Нордъ*, че лондонскыйтъ Кабинетъ има пълно убѣждение въ миролюбивытѣ постѫпкы на правителствата въ Вѣнѫ, Берлинъ и Петербургъ.

АВСТРО-УНГАРІЯ.

Казало са бѣше че графъ Андраши, който бѣше прѣкъснѫлъ, както е извѣстно, своето прѣбываніе въ владѣнията си, за да са срѣщне съ сѫрбскыйтъ Князь въ Вѣнѫ, щѣлъ да остане постоянно въ австрійскѫтѫ столицѫ поради важностьта на събытията въ Истокъ. При всичко това телеграмми изъ Вѣнѫ извѣстихѫ веке че министрътъ на външнытѣ дѣла въ Австро-Унгаріѭ са завърнѫлъ въ владѣнията си, отъ дѣто става явно че графъ Андраши не гледа като на твърдѣ важно событие това що са случава въ Херцеговинѫ, нито пъкъ са бои че ще земе нѣкакъвъ непріятенъ прѣвратъ.

Вѣнскый *Печатъ* обнародува единъ слухъ, споредъ който Черногорскыйтъ Князь Николай са очаквалъ тыя дни въ Вѣнѫ. Но тойзи слухъ нѣма нѣкой официаленъ характеръ и следователно има нуждѫ отъ подтвърждение.

ФРАНЦА.

Бонапартстскытѣ вѣстници въ Франциѭ обнародувахѫ горѣщы сѫрадователны членове въ полѫ на Наполеоновыйтъ императорскый Принцъ, на праздникътъ на бонапартовѫтѫ фамиліѭ. Единъ отъ тыя вѣстници съвѣтува Императорскыя Принцъ да бѫде готовъ за да спасе Франциѭ, когато, както са вижда твърдѣ възможно, държавата стане корысть на възстанието. «Нека са спасе Франца и трети пѫть чрезъ единъ Бонапартъ, казва тойзи вѣстникъ, като са отправя къмъ Принца. Вый не ще подражаете примѣрътъ на платоническытѣ оныя кандидаты, които никога нищо не сѫ направили за да спасѫтъ отечеството; а когато прѣстанѫтъ законытѣ васъ нѣма да вы въздержѫтъ суетны и повинны двоумѣнія. Никой не желае щото да дойде Франца до таквозъ непріятно положеніе, всичкы обаче прѣдвиждатъ това, и като сны тълкователи на тѣхното мнѣніе, ный ви казвамы: «бѫдѣте готовъ.»

РАЗНЫ НОВИНЫ.

—

— Въ послѣдній брой на листа си извѣстихмы новытѣ опрѣдѣленія и министерскы промѣнения, които станѫхѫ въ петъкътъ. На другыя день, въ сѫбботѫ рано са призовахѫ въ Палата тройцата прѣждебывши великы везыри ТТ. ВВ. Махмудъ Недимъ паша, Мидхадъ паша и Хюсеинъ Авни паша, на които Н. В. Султанътъ, въ присѫствието на великыя везыръ Ессадъ паша, благоволилъ да възложи: на первыйтъ прѣдсѣдателството на Държавныя Съвѣтъ, на вторыя министерството на Правосѫдието а на третія министерството на военнытѣ дѣла. Досегашныйтъ министръ на военнытѣ дѣла Али Саибъ паша са опрѣдѣлилъ управитель на Артилеріѭтѫ, която остава, както и до сега, подъ вѣдомството на министерството на военнытѣ дѣла. И двамата нови министри, както и новыйтъ прѣдсѣдатель на Държавныя Съвѣтъ поднесли благодарения на Н. В. Султана и изражението на своѭтѫ къмъ прѣстолътъ прѣданность.

Отъ Палата тѣ отишли на В. Портѫ, придружени отъ первыя писарь на Н. Величество, който носялъ ферманътъ за опрѣдѣлението имъ, който са и прочелъ въ голѣмѫтѫ залѫ на В. Портѫ съ обикновенното тържество; а отъ тамъ отишли всякой на министерството си и пріемали сърадователнытѣ посѣщения отъ чиновницытѣ на своитѣ министерства. Слѣдъ това отишли, по обычаю, въ Палата дѣто имѣли честьтѫ да поднесѫтъ признателностьтѫ си на Н. В. Султана.

Ето Императорскыйтъ Хатъ за тѣхното опрѣдѣление:

Велико мой Ессадъ паша!

«Понеже провъзвѣжданьето както на гражданскытѣ тъй и на военнытѣ работы на «Държавѫтѫ Ми до единѫ степень, коѭто виждамъ за необходимѫ, зависи отъ министры «серіозны и опытны, а Държавныйтъ Съвѣтъ, «отъ важностьтѫ си за администраціѭтѫ, «заслужва во всяко отношение моето внимание, опрѣдѣлимъ за неговъ прѣдсѣдатель «**Махмудъ Недимъ паша**, понеже него«выйтъ прѣдшественникъ *Кямиль паша* има «нуждѫ отъ почивкѫ, ако и да е извѣстна «способностьта му.

«И понеже една отъ най первытѣ нужды «е и редовното управление на сѫдилищата, «тъй що да са осигуряватъ правднытѣ «на всякого, опрѣдѣлямъ на министерството «на Правосѫдието **Мидхадъ паша**, пора«ди неговѫтѫ опытность и познания.

«Повѣрявамъ тоже и на **Хюсеинъ Авни «паша** министерството на военнытѣ дѣла, «поради доказанѫтѫ му опытность въ военнытѣ работы.

«И като имъ съобщихъ новытѣ имъ службы «пращамъ гы на Високѫтѫ Моѭ Портѫ.

«Мосто твърдо желание е да са даде едно «добро направление на работытѣ въ Императорѫтѫ Ми, щото да са покровителствуватъ «всякога правднытѣ на населенията и под«даницытѣ Ми противъ неправдѫтѫ и про«изволътъ, и да га не даватъ причины на «противозаконны постѫпкы, а да са обраща «голѣмо внимание на Държавѫтѫ, и слѣдъ «едно прѣдварително съразмышление съ ре«ченытѣ министры за потрѣбытѣ мѣркы «относително до поддържанието на тишинѫтѫ, да са поднасятъ безъ забавѫ на Моето удобрение.

«Досегашнійтъ министръ на военнытѣ дѣла **Али Саибъ паша** назначавамъ за у«правитель на Артилеріѭтѫ, която ще за«выси, както и до сега, отъ министерство«то на военнытѣ дѣла.

«Дано вышнійтъ удостои нашитѣ старания «съ сполукѫ.»

19 Рамазанъ 1292 (9 Августъ 1875).

— Минѫлыйтъ петъкъ вечерьтѫ единъ полкъ пѣхота са испрати съ вапорътъ *Мевлюди-Нусретъ* за Херцеговинѫ. Сутринѫтѫ са испратили еще толкозъ войскы. Останѫлитѣ войскы ще прѣнесе вапорътъ *Изеддинъ*.

Въ сѫббота новы войскы са отправили съ два военны корабы къмъ Клекъ. Новыйтъ командантинъ на херцеговинскѫтѫ войскѫ Ахмедъ Хамди паша вече заминѫ съ вапорътъ *Мевлюди-Нусретъ* за театрътъ на възстанието.

Втората ордія на конницѫтѫ, казва *Стамбулъ*, пріела заповѣдь да тръгне за Софіѭ, а са очакватъ редифи отъ Измидъ за да допълнѭтъ празднытѣ мѣста.

— Италіанскыйтъ консулъ въ Галацъ г. Дурандо пріелъ заповѣдь да отиде въ Боснѫ Сарай, за да замѣсти г. Пароди, който отсѫтствува по причинѫ на здравието си.

— Турскыйтъ въ Парижъ посланникъ Али паша са завърнѫлъ на постътъ си на 6/18 т. отъ Трувиль, дѣто бѣше отишелъ за банитѣ.

— Императорскытѣ принцове Юсуфъ Изединъ ефенди и Джеляледдинъ ефенди щѣли да отидѫтъ въ Критъ за да прѣгледатъ укрѣпленията на островътъ и арсеналътъ Суда.

—

Официалны наименования.

Нѣкои отъ послѣднитѣ наименования, поради приключенията на Сѣверо Западъ, измѣнихѫ са както слѣдува, по единъ императорскы Хатъ, който са челъ въ понедѣлникъ на В. Порта. Ахмедъ Хамди паша, който са испрати да земе особенното командуванье на войскытѣ въ Херцеговинѫ, наименовалъ са главенъ управитель на Боснѫ, като задържа въ сѫщото врѣме военното командуванье на съсѣднѫтѫ область. Той прѣстава отъ да е министръ на Полиціѭтѫ, а неговъ преемникъ е Редифъ паша, бывшій *Валія* въ Еменъ и въ послѣдне врѣме командантинъ на 3-то тѣло на войскѫтѫ въ Манастырь. Ахмедъ Хамди паша, по случай на туй наименование като *Валія* въ Боснѫ, провъзведъ са на степень *везырскый* и *мюширскый*. Дервишъ паша, опрѣдѣленъ вече за главенъ управитель въ Манастырь, освѣнъ длъжноститѣ си като *Валія*, пріема и главното командуванье на третето военно отдѣление.

— Минѫлыйтъ вторникъ слѣдъ пладнѣ, Т. В. Махмудъ Недимъ паша, прѣдсѣдателятъ на Държавныя Съвѣтъ, Мидхадъ паша, министрътъ на Правосѫдието, и Серверъ паша, министръ на общественытѣ сгради и императорскый комисаринъ за Херцеговинѫ, събрали са въ залѫтѫ на великыя Везыратъ и на дълго са разговаряли съ Н. В. Ессадъ паша.

— Нег. В. Пр-ство Доростоло-червенскый г-нъ Григорій са наградилъ съ орденътъ Меджидіе отъ 2-ый класъ.

— Десетина души доктори, спицери и хирурги (джеррахы) заминѫхѫ завчера, срѣдѫ, съ едрненскый тренъ за разны мѣста въ Европейскѫ Турціѭ, дѣто са съсрѣдоточаватъ опрѣдѣленытѣ за Херцеговинѫ войскы.

—

Увѣряватъ че серіозны дѣйствія, споредъ единъ планъ стратигыческы скроенъ, почнѫли вече въ Херцеговинѫ. Войскытѣ въ рѣвѭтъ на четыри колоны за да смажѫтъ възстанницытѣ на далматинскѫтѫ границѫ. Малкы отдѣленія отъ конницѫтѫ присъединены на всяко отдѣніе, освѣщаватъ ходътъ на колонытѣ, и извѣршватъ службѫтѫ на депешитѣ. — Говори са еще че наскоро ще станѫтъ движения на войскы въ Румеліѭ. 3-тето тѣло на войскѫтѫ щѣло да остави своѭтъ главный станъ въ Битоліѭ, за да отиде въ Прищинѫ прѣзъ Солунъ. *Редифитѣ* отъ истото тѣло щѣли да са отправятъ къмъ Ти... *редифитѣ* отъ второто тѣло на войскѫтѫ щѣли да отидѫтъ да държѫтъ гарнизонѫ въ градоветѣ принадлежащы на 3-тето военно описаніе. Въ Румеліѭ, може да са обржѫтъ, споредъ новѫтѫ организаціѭ, около 70 баталіона *редифи*, като са повыкатъ на орѫжіе резервытѣ на 1-то и 2-то ополчение.

—

Прочитамы въ Левантъ Хералдъ:

— Императорското правителство като е пріело, види са, направенытѣ му пріятелскы прѣпорѫчвания отъ пріятелскытѣ и съюзны великы Силы за Херцеговинскытѣ смущения, и въ желанието си да даде край на кръвопролитието, има намѣрение да рѣши по мирен начинъ въпросътъ на тѫзи възбунтуванѫ область. А за това са рѣшило, казватъ, да са испрати въ Боснѫ и Херцеговинѫ Серверъ паша като извънреденъ императорскый комисаринъ, за да испыта на мѣстото работытѣ и да поднесе на В. Портѫ изложение на възстаническото движение и за средствата, ако стане нужда, административны прѣобразования, които бы могли да са приспособѭтъ за съвършено установление на тишинѫтѫ и благочинието въ тѫзи область.

Движение въ Сѫрбіѭ. — Слухъ са раздава днесъ за едно обржено движение въ Сѫрбіѭ, което казватъ да е нѣщо повече отъ едно заявление въ полѫ на възстанницытѣ. Истина или не, желателно е да разбере публиката че всяка враждебна спрямо Портѫтѫ постѫпка отъ страна на Сѫрбіѭ, ще направи Австріѭ дѣятелна съюзницѫ на Турціѭ.

Когато да турямы листътъ си подъ печатъ, научавамы са че турскытѣ силы, на брой 70,000, съсредоточаватъ са въ Нишъ, и че Хюсеинъ Авни паша е опрѣдѣленъ за тѣхенъ главенъ командантинъ, съ заповѣдь да земеме Сѫрбіѭ, ако стане нужно.

Помирваньето на Херцеговинѫ. — Шесть силы, т. е. тритѣ сѣверны, Англія, Франца и Италія прѣпорѫчватъ проектътъ който описамы въ главныйтъ си изгледъ. Тойзи проектъ бы поднесенъ на разискванье отъ министерскый съвѣтъ, който имѣ засѣдание минѫлятѫ недѣлѭ, и разыска са съ всичкѫтѫ жаркость коѭто естественно изисква единъ прѣдметъ толкозъ интересенъ и деликатенъ. На излѣзванье отъ Съвѣта, мнѣнията на министрытѣ бѣхѫ еще раздѣлены върху нѣкои точкы, при всичко че испрашанието на единъ императорскы комисаринъ въ възстанѫлитѣ мѣста бы пріело по начало.

«Таймсъ» и Херцеговинскый въпросъ. — Пріемамы отъ Агенціѭтѫ *Реутеръ* слѣдующыя телеграммъ:

Лондонъ 11/23 Авг. утро. — «Таймсъ» казва че най доброто нареждане на Херцеговинскѫтѫ работѫ бы было да са направи Босна една подвластна сила. «Туй прилага лондонскый вѣстникъ, ще стане единъ день, и по добрѣ е за Турціѭ да стане сега. «Таймсъ» прилага: «Англія направи единѫ погрѣшкѫ когато са въспротиви на сравнителнѫтѫ независимость на Египетъ и отъ тогазъ насамъ тѣгли за тѫзи си погрѣшкѫ. Неопростѝтелно бы было да испадне пакъ въ таквѫзъ погрѣшкѫ.»

Мѫчно е, отъ прьвъ поглѣдъ, да открые человѣкъ единѫ коѭ да е стихіѭ въ Боснѫ, който може да ѭ направи способнѫ за едно самоуправляемо сѫществование. Но прѣди да сѫдимъ за чудното прѣдложение на «Таймсъ», ный трѣбва да чакамы пощатѫ, която ще донесе текстътъ на реченый членъ.

—

Смущенията въ Херцеговинѫ.

— *Курріе д'Оріанъ* като съкращава послѣднитѣ изъ Херцеговинѫ извѣстія за сблъсканието между императорскытѣ войскы и възстанницытѣ, въ листътъ си отъ понедѣлникъ казва:

«До послѣднитѣ извѣстія, т. е. до 1/13 Августа, възстанницытѣ държѣхѫ еще мѣстата си, и не допущахѫ съобщението на градътъ Требиня съ другытѣ страны. Ограничението на тойзи градъ, отъ възстанницытѣ, което не е, нито пъкъ може да бѫде едно редовно обсаждане, защото възстанницытѣ нѣматъ топове, затруднява снабдяванието на крѣпостьтѫ съ припасы. А цѣльта на Селимъ паша, когато нападнѫ на възстанницытѣ на 5 Августа (н) между Невесинъ и Мостаръ, бѣше, да снабди рѣченьтѫ крѣпость съ храна и припасы, но споредъ послѣднитѣ извѣстія еще не была постигнѫта тази цѣль.

«Мѫчно е да са изброѭтъ всичкытѣ сблъсканія, които прѣувеличено именуватъ битвы. Доста е да забѣлѣжимъ само новото сблъсканье, което станѫ вторый пѫть близо до Биледжа на 11-ый, но което тоже не имѣ никакво друго слѣдствіе, освѣнъ взаимны загубы. И тозъ пѫть турскытѣ войскы нападнѫхѫ на възстанницытѣ, но не са знае да ли тѣзи войскы сѫ были истытѣ онѣзи, които прѣди нѣколко дни са быхѫ между Невесинъ и Мостаръ подъ командуванието на Селимъ паша. Вѣроятно е че Селимъ-пашовото отдѣление като не е могло да насили правыйтъ пѫть за да отиде въ Требиня и да снабди тѫзи крѣпость съ припасы, опытало са е да отиде тамъ прѣзъ единъ по дългъ пѫть, т. е. прѣзъ Гаско и Биледжа и са е сблъсѫѫло пъ́ново съ възстанницытѣ. Не виждамы обаче въ географическѫтѫ картѫ на Киперта, коѭто имамы на рѫцѣ, пѫтѫтъ, който императорскытѣ войскы быхѫ могли да слѣдуватъ.

«Вѣроятно е еще войскытѣ, които извѣршихѫ второто нападание при Биледжа, да сѫ пристигнѫли изъ Боснѫ прѣзъ Фоча и да сѫ са съсредоточили войскытѣ въ Столацъ, Невесинъ и Биледжа, за да вѣрвѭтъ къмъ Требиня. За да пріемемъ туй прѣдположение, трѣбва да пріемемъ че изведнѫжъ отъ 5-ый Авг. турскытѣ силы сѫ се значително осилили.

Отъ тыя събытія излѣзва, че за да са отдалечѫтъ отъ Требиня четытѣ на възстанницытѣ които държѫтъ ограничението (блокусътъ) изисква са една помощь отъ вънъ, а снабдяванието на тѫзи крѣпость съ припасы зависи отъ битвытѣ които ще станѫтъ не подъ нейнытѣ стѣны, а около Столацъ, Невесинъ и Биледжа. А снабдяванието на крѣпостьтѫ съ припасы бы было голѣма несполука за възстанницытѣ, на които быхѫ са осуетили и плановетѣ и надѣждытѣ.

—

«Курріе д'Оріанъ» обнародува въ листа си отъ вторникъ нѣкои извѣстія, които зема отъ вѣнскыйтъ вѣстникъ «Политическа Корреспонденція», за битвѫтѫ, която станѫ при Невесинъ между турскытѣ войскы и Херцеговинскытѣ възстанници. Реченыйтъ ... обнародува тѫзи извѣстія съ прѣдпазвание.

«Турскытѣ силы при Невесинъ и въ околноститѣ са виждатъ на книгѫтѫ като да съставятъ единѫ дивизіѭ; но дѣйствително тѣ едвамъ състоѭтъ отъ едно число человѣцы които съставляватъ единѫ бригадѫ въ мирно врѣме. Туй военно тѣло са управлява отъ подгенерала Селимъ паша, който привременно испълнява длъжноститѣ на Генералъ. Намѣренията на тойзи началникъ сѫ неизвѣстны и на самытѣ компетентны военны кръгове, вѣрно е обаче че той на 4-того (н) поиска да пробіе пѫть и да отиде къмъ западъ на Невесинъ съ нѣколко баталіона. Туй отдѣление съвсѣмъ изложено, нападнѫ са отъ възстанницытѣ, и слѣдъ то ратницитѣ показахѫ твърдѣ голѣмо мѫжество, турскытѣ войскы са принудихѫ да оставятъ бойното поле; а вѣроятно е че неподкрѣпены, тѣ не можѣхѫ да противостоѭтъ на огньтъ на възстанницытѣ, които сѫ обржени съ изрядны пушкы, които са пълнятъ изъ отзадъ. Исходътъ на тѫзи не-незначителнѫ битвѫ показва, че числото което са поменува въ телеграммътъ отъ 9 Авг. (н) изъ Рагузѫ, което испьрво са прѣдположи прѣувеличено, е много точно. Телеграммътъ поменуваше около 800 турцы, но туй число е много по̀ долньо отъ истинското, защото, споредъ нашитѣ свѣдѣнія, 1100 турскы войскари сѫ зели участіе въ тѫзи битвѫ; а около 200 ужъ възстанници, които принудили турскытѣ баталіоны да отстѫпятъ назадъ е и това друго прѣувеличение, чрезъ което слонътъ са представлява като муха. Възстанницитѣ които сѫ зели участіе въ битвѫтѫ на Невесинъ сѫ были най малко 1200 или 1400, а и двѣтѣ страны прѣтѣрпѣли чувствителны загубы, като са ранилъ и самъ Селимъ паша, и нѣкои другы отъ по̀ горнитѣ чиновницы отъ Щабътъ.

Слѣдствията на тѫзи битвѫ не сѫ толкозъ голѣмы, колкото е възможно да си прѣдположи человѣкъ отъ числото на ратницытѣ и отъ опоритѫтѫ борбѫ. Невесинъ слѣдува, както и напрѣдъ,

---

*) *Както са научавамы, вчера, петъкъ, Д-ръ В. Калберъ заминѫлъ прѣзъ Варнѫ-Русчукъ за Ловечь. Р.*

да е въ рѫцѣтѣ на Турцытѣ, и ако и да не може человѣкъ да откаже моралното слѣдствіе отъ тѫзи битвѫ, възстаницитѣ никакъ не сѫ отишли напрѣдъ къмъ положеніята които дьржѫтъ турскытѣ войскы.

Истайтъ листъ извѣстява че Дервишъ паша е събралъ прѣдиврѣменно единъ данъкъ отъ нѣкои богаты земевладѣлцы въ вилаетътъ си и е направилъ единъ заемъ отъ мѣстныте банкери. На 4/16 Августа обсадата на Требиня слѣдувашe, но твърдѣ малко е вѣроятно че възстаницитѣ, лишени отъ артилеріѭ, ще могѫтъ да прѣвземѫтъ тойзи градъ, ограденъ отъ ветхы крѣпости и обиколенъ съ *хендекъ*. Турската гарнизона бѣше направила на 11-ый (и) единъ исходъ, въ който зехѫ участіе 600 души отъ пѣхотѫтѫ и 70 конници. Нападаньето имъ ако и да сѫ отблъснѫ, загубихѫ обаче по малко хора отъ колкото възстаницитѣ, споредъ свидѣтелството на които отъ тѣхнытѣ падѫли 30 мьртви и много повече ранени.

Ако трѣбва да дадемъ вѣрѫ на единъ телеграммъ, отъ Рагузѫ едно значително число възстаници са отправяли къмъ Невесинъ, дѣто са очакваше да стане една рѣшителна битва.

Колкото отъ политическѫ и международнѫ страни на възстаниято, види се че всичкытѣ надлѣжни органи увѣряватъ, че силытѣ сѫ са споразумѣли относѫчително мѣстнѫ.

«Таймсъ» казува за това че Англія не може нито да прѣдположи нѣщо, нито да са намѣси. «Европейскыйтъ миръ на Истокъ» — прилага — е нѣщо по драгоцѣнно отъ «спасеніето» на Херцеговинѫ; а турската система е необходима нужда, защото е единственото средство да са избѣгне хаосътъ въ Истокъ.

«Дейли Телеграфъ» пріема изъ Берлинъ слѣдующыйтъ телеграммъ:

„Турското правителство, въ желаніето си да прѣдземе всяко общо дѣйствіе отъ страитѣ на тритѣ имперіи, отправило въ С. Петербургъ, Берлинъ и Вѣнѫ единѫ декларацѭ, въ коѭто обявява намѣреніето си да испыта ако е възможно да отстрани всякѫ причинѫ за възстаніе въ Херцеговинѫ.“

вѣстіе е, безъ противорѣчіе, одьрзостително, че графъ Андраши и много другы по горни чиновници отъ министерството на външнитѣ дѣла, които са бѣхѫ вьрнѫли въ Вѣнѫ, отишли пакъ на вънъ съ позволеніе.

Явно е напстинѫ че графъ Андраши не щѣше да напустне постътъ си, ако са угрожаваше мирътъ на Истокъ.

Въ Вѣнѫ са не повѣрва испратеното изъ Цариградъ извѣстіе отъ 15 т. до европейскытѣ вѣстницы, че едно тѣло отъ 600 Далматинцы прѣминѫло въ Херцеговинѫ. «Политическата Кореспонденція» утвърждава че едно таквозъ тѣло не бы могло да прѣмине направо прѣзъ турскѫтѫ границѫ. Далматинцитѣ быхѫ могли пай много да

съобщеніето съ австрійскытѣ границы сѫ всякога свободны, и отъ тамъ да отидѫтъ въ Херцеговинѫ.

—

Парижкыйтъ вѣстникъ *Репюбликъ Франсезъ*, органътъ на г-нъ Гамбета, обнародува въ броеветѣ си отъ 6/18 и 7/19 т. телеграфическы новины отъ театрътъ на борбѫтѫ въ сѣверо-западнытѣ страны на Турціѭ, новины, които не могѫтъ да иматъ голѣмѫ стойность по причинѫ на своето очевидно пристрастіе въ ползѫ на възстаницитѣ:

«Възстаницитѣ които обсаждатъ Требиня са командуватъ, казва дописникътъ на *Стандаръ*, отъ единъ старъ офицеринъ въ австрійскѫтѫ войскѫ, барона Дрескевича. 800 Черногорци дьржѫтъ пѫтьтъ отъ Требиня до Мостаръ; другы отдѣленія прѣсичатъ пѫтьтъ който води отъ Албаніѭ въ Херцеговинѫ, и който са протака между границытѣ на Сьрбіѭ и Чернѫ Горѫ. Най сетнѣ, въ петъкъ станѫ една битва подъ стѣнытѣ на Требиня, дѣто бѣ отишелъ австрійскыйтъ консулъ въ Сараево (Босна). Едно голѣмо число възстаницы отиватъ къмъ Невесинъ, дѣто са очаква една серіозна битва.

Въ петъкъ и въ сѫбботѫ са чувахѫ продължителни топовни гърмежи. Обсадителитѣ имѫтъ 9 топа; 40-тѣ топчіи Сьрби, на които тръгванието отъ

Трієстъ извѣстихмы вчера пристигнѫхѫ подъ стѣнытѣ на Требиня. Една серіозна битва станѫ въ сѫбботѫ при Столацъ, който послѣ са опустоши, а това показва че възстаницытѣ излѣзохѫ побѣдители. Другы сблъсканія станѫхѫ при Язеръ; слѣдствіето имъ не е извѣстилъ еще телеграфътъ.

—

Слѣдующытѣ телеграмми сѫ извлечени отъ послѣднитѣ европейскы вѣстницы:

Рагузѫ 4/16 Авг. — Извѣстяватъ отъ славенскы источникъ че възстаницитѣ прѣвзели съ приступъ крѣпостьтѫ Горанско, близу до Пива, и че прѣвзели градътъ Метокія.

Аграмъ 4/16 Авг. — «*Народны новины*» извѣстява че тази нощь станѫло едно размиріе между Костеницѫ и Дубицѫ, въ Босниѫ. Възстаницитѣ нападнѫли ненадѣйно на стражѫтѫ въ Іохово, убили двама Турцы и ограбили оражіята на стражарскытѣ сълдати.

Вѣнѫ 4/16 Авг. — «*Политическата Кореспонденція*», като говори за дипломатическытѣ постѫпкы на австрійскыя посланикъ въ Цариградъ, казва че са вижда неоспоримо това дѣто тритѣ великы сѣверны силы сѫ обевили да не оставятъ да са положи на дневенъ редъ Источныйтъ въпросъ поради работытѣ които ставатъ въ Херцеговинѫ.

Фрамденбладъ обнародува слѣдующыйтъ телеграмъ, който ни са вижда твърдѣ прѣкаленъ:

Рагуза 2/14 Авг. — Важны новины пристигнѫхѫ отъ Чернѫ Горѫ. Възстаническото движеніе са распространило и разширило. Богданъ Симоничь, войвода и архимандритъ херцеговинскый, оставилъ въ послѣдне врѣме Цетинѫ съ обѣщаніе за помощь отъ страни на Чернѫ Горѫ; той отишелъ да издигне прапорецъ на бунтътъ дори до въ сьрдцето на Херцеговинѫ. Но липсваньe на силытѣ, додѣто тѣ не поискатъ да гарантиратъ съвършенитѣ независимость на Херцеговинѫ. Черногорцитѣ сѫ готови да тръгнѫтъ на походъ.

—

Повдиганьето въ Боснѫ.

(Офиціално съобщеніе)

В. Порта пріела изъ Боснѫ слѣдующыйтъ телеграммъ отъ 9/21 Августа:

«Съ телеграммътъ си отъ вчерашнѫ датѫ извѣстихъ на Ваше Высочество, че вслѣдствіе на застрашителното положеніе отъ възстаницытѣ при селото Любенъ, петь баталіона войска, подъ главното управленіе на Хюсеинъ паша, са испратихѫ тамъ, и си запазвахъ правото да Ви извѣстіѭ честитото слѣдствіе, което можеше да са очаква отъ тойзи походъ.

Възстаницитѣ като са научили за пристигваньето на тѣзи баталіоны въ равнището на Любенъ, които бѣхѫ отишли тамъ отъ Столацъ, и като разбрали [illegible] разбѣгали са на кѫдѣто видѣли, безъ да грѫмнѫтъ.

Императорскытѣ войскы, слѣдъ като укрѣпили сѫществующытѣ въ Любенъ положенія и приготвили достатъчно военны припасы за мѣстото, вьрнѫхѫ са съ най голѣмъ порядъкъ.»

Главный управитель въ Боснѫ.

—

ОФИЦІАЛНИ ТЕЛЕГРАММИ.

На 8 Августа намѣстникътъ на главныйтъ управитель въ Боснѫ Хюсеинъ Хами паша испратилъ на В. Портѫ изъ Сараево (Боснѫ) слѣдующето телеграфическо извѣстіе:

«30 Сьрби, които прѣминѫхѫ границытѣ съ австрійскытѣ вапоры на рѣкѫ Сава, тлъпанѫхѫ жителитѣ отъ Градишка и Банялука въ смущеніята А казуватъ че и другы Сьрби были готови да прѣминѫтъ пограничнѫтѫ линіѭ.»

На 10 Авг. Дервишъ паша извѣстилъ на Н. В. великыя везыръ по телеграфа изъ [illegible]

«Както прѣдварително извѣстихъ на Ваше В паланката Капица бѣше въ обсадително положеніе. Възстаницитѣ, като не намѣрили нѣкакво съпротивленіе въ тѫзи уединена паланка заняли ѭ, и като обезоружили Турцытѣ жители оставили гы да са оттѣглятъ въ Дебре. Изгорили еще и крѣпоститѣ при Карицѫ, а сълдатитѣ които были въ тѣхъ оттѣглили са къмъ Гачка. Слѣдъ пріеманьето на тыя жалостны извѣстія, за прѣдпазванье на тѫзи паланкѫ и на околнытѣ турскы села испратихъ къмъ Гачка три полка редовнѫ войскѫ подъ началството на Селимъ паша, еще и хылядо федифы, а съврѣменно заповѣдахъ на Хюсеинъ паша въ Столацъ да тръгне сутринѫтѫ къмъ Рефнѫ съ четыри полка».

Другъ телеграммъ отъ управителятъ въ Боснѫ и отъ 10 Авг. извѣстява слѣдующето:

«Въ Зворникъ, Требиня, Боснѫ и Новый-Пазаръ тишината никакъ не са е смутила послѣдствіе на зетытѣ мѣркы за въспиранье на нераспространеніето на бунтовничеството и за хващанье на злоумышленицитѣ странны, които дохождатъ отъ вънъ, и които повдигатъ жителитѣ на възстаніе За тѫзи цѣль са наредихѫ на потрѣбнытѣ мѣста редифи, образовахѫ са стражи отъ мѣстнытѣ редифи и са распоредихѫ съ грижѫтѫ на мѣстнытѣ началства, на които са дадохѫ потрѣбнытѣ за това наставленія. Въ сѫщото врѣме са зехѫ мѣркы за истребленіе на поевенытѣ при Банялука и Бихче възстаници»

—

— *Фаръ дю Босфоръ* заема отъ Кроатскыя вѣстникъ *Обзоръ* слѣдующето:

«Сьрбската *Омладина* заповѣдала на своитѣ членове да дойдѫтъ на помощь на възстаницытѣ въ Херцеговинѫ. Ученицитѣ които сѫ по чужбинѫ чакатъ да са повикатъ по телеграфа. Вслѣдствіе на това много Сьрби, дохождатъ излѣзли отъ военнытѣ училища въ Франціѭ, пристигватъ и са занимаватъ да организуватъ артилеріѭтѫ на възстаницытѣ. Топоветѣ дохождатъ отъ Чернѫ Горѫ.

— *Завчера, въ срѣдѫ, «Левантъ Хералдъ» обнародува слѣдующытѣ новины:*

Министерска криза въ Сьрбіѭ. — Единъ телеграммъ изъ Бѣлградъ отъ 12/24 Авг. казва: Съставяніето на новото министерство Стеоча (?) Груичь, Ристичь като посрѣщнѫ голѣмы мѫчнотіи, Князътъ заповѣда щото настоящето министерство (Стефановичь) да остане на властьтѫ. Скупщината ще са събере идущыйтъ петъкъ, на 15/27 Авг., и до тогазъ Князътъне ще остави Бѣлградъ.

— Н. В. Махмудъ Недимъ паша, Прѣдсѣдатель на Дьржавныйтъ Съвѣтъ, опрѣдѣли са, днесъ, по царскѫ заповѣдь, Великый-Везыръ, вмѣсто Н. В. Ессадъ паша, който си даде оставкѫтѫ.

— Окончателно е рѣшено вече Н. В. Хюсеинъ Авни паша да отиде въ Нишъ за да земе управленіето на войскытѣ, които сѫ съсредоточены, за да брани Сьрбіѭ. «Тюркы» казва че това не е истина.

— *С. Петербургската Газета*, вѣстникъ официаленъ на русското правителство, като говори за възстаніето въ Херцеговинѫ, казва, че ако Турція са остави да са увлече щото да нападне на Сьрбіѭ или на Чернѫ Горѫ, тритѣ императорскы силы, и най вече Россія, щѣли да са въспротивятъ.

Портата съвършенно пристанѫ на прѣдложеніята на шестьтѣхъ порѫчителны силы. Серверъ паша, министрътъ на общественытѣ сгради, ще тръгне утрѣ, въ четвьртъкъ, за Клекъ, за да отиде въ качеството си на императорскы комисаринъ да помири възстанѫлытѣ области. Правителствата австрійско и русско тоже испратихѫ своите генералны консулы въ Шкодрѫ Албаніѭ). Тѣ имѫтъ сѫщѫтѫ помирителнѫ миссіѭ въ реченнытѣ области.

— Н. В. Махмудъ Недимъ паша, новыйтъ великый везыръ, сѣдна на постътъ си въ четвьртъкъ. Серверъ паша, министръ на общественытѣ сгради и имераторскый комисаринъ въ Херцеговинѫ, наименова са въ сѫщото врѣме и прѣдсѣдатель на Дьржавныйтъ Съвѣтъ.

— Серверъ паша, императорскый комисаринъ, заминѫ завчера въ четвьртъкъ вечеръ за Клекъ съ вапорътъ «

edлинъ.»

Хералдъ, че турскытѣ войскы не сѫ были тъй честиты въ битвѫтѫ отъ миналый вторникъ, въ срѣдѫтѫ на Херцеговинѫ, както на далматинскытѣ граници. Послѣднитѣ новины искатъ да подтвърдѭтъ, между друго то, че възстаницитѣ прѣвзели съ приступъ и изгорили петь села мюсюманскы.

— *Вакѫтъ* увѣрява че бывшѭтъ великый везыръ Ессадъ паша са опрѣдѣлилъ министръ на общественытѣ сгради и че имѣлъ честьтѫ да поднесе вчера, петъкъ, своитѣ благодаренія на Н. В. Султана.

— ЛОНДОНЪ, 15/27 Авг. — *Таимсъ* казува, че посланието на извънредныйтъ отоманскый комисаринъ въ Херцеговинѫ непрѣменно трѣба да бѫде безплодно. Австрія и Россія рано или късно ще са намѣсятъ; трѣба прочее по-добрѣ «да са біе желѣзото до дѣто е топло.«

— РАГУЗА, 15/27 Авг. — Обсадата на Требиня отъ възстаницитѣ слѣдува. Мехмедъ Аали паша пристигнѫ тука днесь.

— Единъ телеграмъ изъ Бѣлградъ отъ 13/25 Авг. казва: «Г. Ристичь, който бѣше повиканъ да състави новото министерството, бѣше поискалъ да са отложи отваряньето на Скупщинѫтѫ до 20 Септемврія, условіе, което князътъ не пріе.»

— Едно тѣло отъ четыри хыляды души египетскѫ войскѫ, както пишѫтъ отъ Александріѭ, заминѫло съ вапоры прѣзъ Суезъ, за да отиде и отблъсне нашествіето на Абисинцытѣ въ египетскѫтѫ земѭ. По причинѫ на тѣзи случкы, Нег. В. Хѫдивътъ, отложилъ дохожданьето си въ Цариградъ.

— Отъ единъ дописѫ на «Левантъ Хералдъ» изъ Вѣнѫ извличамы слѣдующето:

«Числото на туземцытѣ които са біятъ въ Херцеговинѫ става отъ денъ на денъ по слабо, сравнително съ онуй на чуждытѣ, които нахлѫтуватъ въ тѫзи провинціѭ; 3,500 Черногорци прѣминѫхѫ границѫтѫ; Отъ Далмаціѭ, но особенно отъ австрійскѫ Албаніѭ, малкы дружины волентири отиватъ бързо къмъ сцѣнѫтѫ на възстаниято, прѣзъ пѫтища по които може да са ходи съ конье, или прѣзъ Чернѫ Горѫ, додѣто малкы отдѣленія пристигатъ прѣзъ Трієстъ, и които идѫтъ отъ Карніолѭ и Богеміѭ. 20 Френци, 5 Датчани и много Италіянцы, между които и Капетанъ Марешчи, единъ отъ Хылядото на Гарибалди въ Марсала тръгнѫли тоже отъ Трієстъ за Рагузѫ... Жителитѣ отъ Зубцы не показватъ никакѫвъ наклонность къмъ бунтътъ, но Любибратичь, който сега е избранъ за началникъ на всичкытѣ възстаници, влѣзлъ въ Зубцы на чело на единъ четъ Черногорцы, заплашилъ жителитѣ че ще изгори съвършенно селата имъ, и гы накаралъ тъй отъ страхъ да зематъ участіе въ възстаниято. Управителятъ въ Далмаціѭ сега строго е забранилъ на ображены лица да минуватъ границѫтѫ, но въ Кроаціѭ напротивъ, явно са събиратъ помощи и волентири за възстаниято, а въ Сьрбіѭ сѫщытѣ движенія ставатъ на единъ еще по голѣмъ степень... Споредъ приключеніята отъ миналѫтѫ седмицѫ, види са че възстаницитѣ са намѣрватъ сега подъ единъ организуванъ командѫ.

Душата на възстаниято е Любибратичь, едно врѣме секретаринъ на Лука Вукаловичь. Любибратичь живѣеше на заточеніе въ Бѣлградъ, той нѣма никакѫвъ военнѫ способность, но е изряденъ бунтовникъ.

Отдѣленіето при Требиня са командува отъ барона Орѣшковича, който е бывъ капитанинъ въ единъ австрійскы регыментъ, но който побѣгнѫлъ въ Сьрбіѭ на 1862, станѫлъ тамъ под-полковникъ и въ сѫщото врѣме натоваренъ да състави единъ легеонъ чуждый отъ волентиры Славяны. Орѣшковичь испълни вѣрно посланието си; волентири, отъ които по голѣмата часть сѫ были австрійскы офицери, нахлухѫ къмъ сьрбскыйтъ прѣпорецъ. Отъ него врѣме Орѣшковичь живѣеше въ Бѣлградъ и надзираваше топографическытѣ работы, които са извьршвахѫ на турскѫтѫ земѭ, по заповѣдь на сьрбското правителство, отъ лица които сѫ повечето стари австрійскы офицери. Едно лице много дѣятелно въ организуваньето на възстаниято е русскый капитанинъ Влайковичь, който участвува въ защищаваньето на Севастополь. Отъ 1862 г. той всякой день убиваше по нѣколко стотины Турцы — съ языкътъ си— по улицытѣ и въ кахвенетата на Бѣлградъ. Генералъ Стратимировичь бѣше нѣколко дни въ Бѣлградъ. Той бѣше прѣводитель на унгарскытѣ Сьрбы, които, подпомаганы и отъ Сьрбытѣ въ княжеството, отъ Черногорцитѣ и Кроатытѣ, бѣхѫ почнѫли да са бунтуватъ противъ Унгарцитѣ и даже бѣхѫ побѣдили унгарскытѣ войскы на 1848.

Сьрбскытѣ вѣстници, и особенно оныя които са излизатъ въ южнѫ Унгаріѭ, всякой день съвѣтуватъ князътъ да отвори войнѫ съ Турціѭ или съ свойтъ собствененъ народъ, но възможно е щото вліяніето на великытѣ силы да може да умири страститѣ.

—

— Пишѫтъ отъ Бѣлградъ до единъ европейскы вѣстникъ слѣдующето: «Тука има двѣ писалища, дѣто са записватъ волентиритѣ, които отхождатъ въ Боснѫ и Херцеговинѫ. Всичкы са надѣятъ че Сьрбія ще земе участіе въ подвигътъ. Но що казва Миланъ? За Милана малко са грижатъ Сьрбитѣ; сьрбскытѣ вѣстници отъ Южнѫ Унгаріѭ го наричатъ не «Князь Сьрбскый» но «Господинъ Обреновичь.» Отъ всичко са вижда че княжеската власть не ще прѣживѣе Скупщинѫтѫ. Ако успѣе възстаниято въ Херцеговинѫ, вѣроятно е да са призове на сьрбскыйтъ прѣстолъ черногорскыйтъ князь.

Нѣщо прѣди единъ мѣсецъ была испроводена до *в. Денъ* една дописка изъ Пловдивъ за опроверганіе на нѣкои противъ Н. Пр. ство а защото *Денъ* и до днесь не ѭ обнародувалъ, тя са достави и намѣ тыя дни за да ѭ дадемъ мѣсто въ листа си. Ный ѭ оставямы за въ идущый брой.

— Отъ Драмѫ пишѫтъ на «Епохѫ» и са оплакватъ както за испаднѫлото състояніе на земледѣліето, тъй и отъ развъжданьето на разбойничеството. «Въ нашѫтѫ епархіѭ, казува дописникътъ на «Епохѫ», сѫществуватъ Юруцы, които не са отдалечаватъ отъ селата си и които по дестинѫ души нападѫтъ врьзъ случайныйтъ пѫтникъ, обираятъ и испращатъ го въ лоше състояніе.» А най вече сѫ изложены на тѣзи озлобленія пазаргатытѣ, т. е. тѣзи които ходятъ по пазарытѣ. Дописникътъ исказва мнѣніе да са трепятъ разбойницытѣ кога са ловятъ а не да са затварятъ и да си пущатъ та да ставатъ по-лоши разбойници. За примѣръ той привожда нѣкого си *Цека* отъ мѣлницкытѣ села който нѣколко годины былъ наредъ испьрво главатарь на разбойницы, уловенъ той стоялъ зинданъ нѣколко врѣме и като го пусналѝ, смирилъ са ужь и живѣялъ тъй щото всичкы го имали като за светія. Но ето че на послѣдъкъ той искочилъ пакъ въ горѫтѫ и станѫлъ главатарь на 40 души разбойници които харали околнытѣ татъкъ мѣста. . . . «Управителнитѣ началства гонятъ разбойницитѣ, но възможно ли е, казва дописникътъ, 20 души суварія, които едва стигатъ за многото и разны работы на управленіето, да гонятъ всякога разбойницытѣ? Освѣнъ това може ли да има нѣкакво честито слѣдствіе таквозъ едно вънъшно гоненіе когато разбойническытѣ четы,— освѣнъ храмѫ, дрехы, баруть, помощи, които имъ са даватъ изобилно всякой день, знаятъ че и смьрть нѣма за тѣхъ?

— Очаква са прѣзъ тыя дни Н. Пр. Свето Велескый г-нъ Дамаскинъ опрѣдѣленъ за членъ въ Синода при Екзархіѭтѫ. — Ный мыслимъ че този изборъ е твърдѣ сполученъ и не можемъ освѣнъ да жалимъ дѣто попрѣдишното избираніе на Н. Пр. Св. Нишкаго са не осѫществи, което може да бѫде една загуба ако бы да са осѫществи економическата мѣрка за намаленіето на синодалнытѣ членове. И напстинѫ какво по-друго слѣдствіе може да са чака отъ економическытѣ мѣркы на които Екзархіята са вижда принудена да прибѣгва.

— Нег. Бл. Економъ попъ Теодоръ отъ Пирдопъ бывшѭтъ толкозъ годины прѣдсѣдатель на Софійскѫтѫ черковнѫ общинѫ, са намѣрва отъ двѣ недѣли на самъ въ градътъ ни, днесь той заминѫ за Велесъ дѣто са испраща за намѣстникъ на Св. Велескаго. Види се че и това е слѣдствіе на економіитѣ у насъ. Св. Софійскый економиса да са намѣри реченныйтъ Софійскый Економъ въ Цариградъ. Отъ тука го да економисватъ го пратятъ въ Велесъ за да економисатъ идваніето на дѣда Дамаскына тукъ. Дано плодътъ на тѣзи економіи бѫде по[illegible] за Велесъ, защото и туй мѣсто не е лесно за економисваніе.

Българската Одринска Об[illegible]

Споредъ нарѣжданьето на устава[illegible] 6-й Юлій опрѣдѣли особна комисія [illegible] раньe волна помощь ежегодно отъ [illegible]тѣ у Одринъ Българи, както и от[illegible]ственицытѣ ни пѫтницы; за това [illegible] добрѣ, чрѣзъ печатътъ, да изяв[illegible] благодарность къмъ родолюбивытѣ [illegible]ли, за което са и умолявате г-не[illegible] на «Напрѣдъкъ», да дадете мѣсто в[illegible] си на настоящето ни:

Г-нъ Икономъ П. Панчо.
» П. Станчевъ.
» П. Димитровъ.
» Г. Шушоловъ и Веленовъ
» К. Добровичь.
» Ан. Чомаковъ.
» Ив. Рабинъ.
» В. Г. и Груевъ.
» Геор. Василіевъ.
» Пенчу Райновъ и Д. Белчев[illegible]
» Д. Юруковъ.
» Павелъ Неновъ и П. Стоя[illegible]
» Матея Х. Генчовъ и др.
» Г. Братья Б. и М. Коларовъ.
» Ив. К. Камбуровъ.
» Х. Стою Георгіевъ.
» Т. С. Теодоровъ.
» Г. Консоловъ.
» Г. Дугановъ.
» М. Керековъ.
» С. Джансѫзовъ.
» Г. Севріевъ, учитель.
» Ив. К. и Ст. Бѣлчевъ.
» Дим. Пенчовъ.
» Г. П. и Геор. Кереков.
» Г. Павелъ и Н. Пенчовъ.
» Монаси Хр. и Партеній.
» Марко Петровъ.
» П. Я. и Бошковъ, учитель
» Н. Каракрьстевъ.
» Х. Хр. С. Михаиловскый
» Іеродіаконъ Григорій.
» Безименный и Зыдаровъ.
» Х. Георгій, брашнарь.
» К. Т. и Ив. Рашевъ.
» Ф-скый Панаретъ.
» Ст. Консоловъ и П. С.
» Ив. Г. Чюнчевъ.
Разны подарили

Всичко гр.

За знаніе прочее, общината явно [illegible]ри на всичкытѣ си подаритель, на[illegible] при това сѣка *родолюбива община, [illegible] читалище свѣстно* и всичкы б[illegible] *тріоты* живущы и тукъ и по [illegible] татковината ни да са пр[illegible]текѫтѣ на [illegible] и на нашата бѣдна община [illegible] дѣлата ѝ, която е останала тъй [illegible] въ [illegible] [illegible]е. [illegible]изкува както отъ насъ, тъй и от[illegible] бодныте, вече, епархіи за избав[illegible] свѣстяваньето на Българщината ту[illegible] епархіята.

Послѣдното възрожденіе на общ[illegible] които, вече, и епархіално са състав[illegible] пристигнѫхѫ и прѣдставители отъ [illegible]градъ (М. Паша) и Лозеградъ едн[illegible] съ епархіотытѣ си са надѣвамы, че [illegible] замине много врѣме — да са слобо[illegible]та епархія съ Народенъ Архиерей, [illegible] то гледамы да стана по Македонія и [illegible]сенытѣ епархіи.

Бълг. Епархіална Община у Одр[illegible]
Одринъ, 10/22 Авг. 1875.

—

†

Минѫлѫтѫ недѣлѭ часътъ по [illegible] триньтѫ слѣдъ дълго и тежко болѣ[illegible] прѣстави са о Господѣ Н. Прѣсв. г[illegible] ротей и въ понедѣлникъ сутринъ[illegible] погребе са въ българскѫтѫ пр[illegible]квѫ наспоредъ съ дѣда Иларіона по [illegible]ното настояваніе на съотечественици[illegible] Коприщенцы. Отъ краткото надгробно [illegible]сказано при погребеніето му отъ г[illegible] Славейкова ный узнавамы неизвѣстны [illegible]га нѣкои щедрости на този Архие[illegible] подпомаганіе на българскѫтѫ на[illegible] което наистинѫ му прави голѣмъ че[illegible]то рѣдкость у нашитѣ владици и [illegible] да му послужи за добъръ споменъ. [illegible]ныйтъ са прѣдстави въ едно тъй [illegible] състояніе и разноскытѣ за погребе[illegible] станѫхѫ за смѣтка на Екзархіѭтѫ.

—

ИЗВѢСТИЕ.

Имаме честь да обявимъ на [illegible] то Общество че отворихме въ П[illegible] Спедиціонерска кѫща за пріеманіе [illegible] пращаніе на стоки по сухо (съ [illegible]ница) и по море (съ Параплуви) [illegible] названіето.

«ФИЛИПЪ & РАЙНОВЪ

Повѣреніето което имаме отъ р[illegible] компаніи, опитностьта, строгостьта [illegible] изпълненіето на дѣлата, и по възмо[illegible]сти сѣтената услуга, ни насърдчава [illegible] да ся прѣпоръчаме на довѣрието на [illegible] добройнитѣ ни пріятельски заповѣди.

Писалището ни ся намѣрва на Бе[illegible] Капусу, Мехмедъ Расимъ Паша [illegible] на земната етажа до египетската по[illegible]

—

БЛАГОДАРНОСТ

Училищното настоятелство въ Широка-лъка зевява публично дълбоката си признателность [illegible] родолюбивитѣ си съотечественикъ и горѣ[illegible] бител на просвѣщението г. Х. Захарий Н. Ат[illegible]совъ, който расналенъ отъ патриотизъмъ и [illegible]щение, благоволи да подари 240. гр. въ разн[illegible]ги на училището, които спорѣдъ желанието [illegible] разладохѫ на бѣдитѣ дѣчица.

Да живѣятъ такива благодѣтели!

За училищното настоятелс[illegible]
Учителтъ Георги Л. Теодо[illegible]

Широка-лъка 29. Юлия 1875.